

**AVIEL REVÉ ST.
MAHEU, TROEIT É
BREHONEC GUÉNET,
DRÉ CHRISTOLL
TERRIEN**

Christoll TERRIEN

9022. a. r. 15

L'ÉVANGILE

REVU.

ST. MATTHIEU,

TRADUIT EN BRETON DE VANNER

AVIEL

avec

ST. MAHEU,

TROBIT É BREHONEC GUÉNET,

par

CHRISTOLL TÉRBIEN.

CHÉREMENT AU DE GRIN A BOUT TIRER, (MORRISAN.)

LUNDAYS,

1887.

I certify that the work has been printed for His Highness Prince Louis-Lucien Bonaparte, and that the entire impression consists of two hundred and fifty copies, and one on thick paper.

GEORGE BARNARD,
11, Quai d'Orléans, Leinster Square

AVIEL
part
ST. MAHEU.

PRESSER I.

LIVR a rumadiguesh Jesus Christ, mah David,
mah Abraham.

2 Abraham e of tad Isaac; hag Isaac e of tad
Jacob; ha Jacob e of tad Judah hag é vreddir;

3 Judah en doé bet Pharon ha Zara a é briéd
Thamar; Pharon e of bet tad Eron; Eron tad Aram;

4 Aram tad Amiradab; Amiradab tad Naaman;
Naaman tad Salomon;

5 Salomon tad Boaz ha Rahab; Boaz en doé bet
Obed a Ruth; Obed e of tad Jeud;

6 Ha Jeud e of tad David hag e of bet road; er
road David e of tad Salomon doé er vada e of bet prifed
Uri.

7 Salomon tad Roboam; Roboam tad Abia; Abia
tad Am;

8 Aza tad Josephat; Josephat tad Jorua; Jorua tad Oria;

9 Oria tad Joatham; Joatham tad Achaz; Achaz tad Ezechias;

10 Ezechias tad Manassé; Manassé tad Amos; Amos tad Josias;

11 Josias tad Jechonias hag é vredder, péet en doé bet en amañ m'e casset er bedi Juit de Vabylon;

12 Ha téd m'e oé bet é Babylou, Jechonias e lagas er bed Salathiel; Salathiel e oé bet tad Zerobabel;

13 Zerobabel tad Abiad; Abiad tad Eliacin; Eliacin tad Azar;

14 Azar tad Sadoc; Sadoc tad Achin; Achin tad Elia;

15 Elia tad Eleazar; Eleazar tad Mathan; Mathan tad Jacob;

16 Ha Jacob e oé tad Jojob priet Mari, a betheni é ma gaset Jona e hañvaer Gestrer.

17 Déd-oé, bout e son éu oé a boudé amañ Abraham betic David, paevec rumad-tad; hag a boudé David betic en diweodigvaeh de Vabylon, paevec rumad-tad; hag a boudé en diweodigvaeh de Vabylon betic er Chevaist, paevec rumad-tad.

18 Mæi gæddigastu er Chroist e diggðna di-mæn ;
 Mari, mæn Jona gæddi ma oð dæddet de Jofeh, e lunn
 gæva, bæn ni ænt bet en eil gæst er gælf, bænð dré
 er Sperð-Glæn.

19 Hæ Jofeh, hê frîð, pîhæi e oð un dæn fur, hæ ne
 vænð quet gæber gæb ænti, e lunn en é chæge
 d'hi hæu quæ, bæb æntæn gæig.

20 Mæ æi na dîbædæn, na JEl a hæb Dæd, e
 æ'ham ævæn d'hou en æn hæd, hæ e lunn dæu : Jofeh,
 mæ Dæd, ne ængæt quæ chæmæ gæst Mari hæu pîðl ;
 næ ær fîð hî dæ ængænted e næu dré en Sperð-Glæn.

21 Hî e lunn ær bæd ær mæ, hæ hæ æn hæbæn
 Jæu ; næ æn næ æ ævæn æ hæl æ æn fîðæn.

22 Mæ quænt-æd æl e diggðna ævæd næ væð
 lunn de næt gæ ær pîh æ oð bæ læt næt en Ræu
 Dæd, dré ær Pæfæd, æn æl læt :

23 Chæu, ær hæðhæ æ næ æn, hæ hî e lunn
 ær bæ ær mæ, hæ æn næ hæbæt Ræuæu, de
 læt-æ, Dæd næ ænt.

24 Hæ Jofeh ær lîr næ æl dîbæn æg é næg, e
 hæ æ æ'æn æd næ æntæn dæu en JEl ævæn Dæd,
 hæ e diggðna æ næu.

25 Mæ e æ'hæu næt ænti bæg næ æl næt hî
 næ nætæn-gæst ; hæ æn hæbæn æntæn Jæu.

PÉRIODE II.

EN amêr ma œl gueset Jesus é Bethléem kuer a Juda, é gré er roué Herod, cheta, e tua é Jerusalem Magéd a-geh er Sâie-kiaul,

2 Pêré e koulengé: Mên e ma er Roué n'hañt gueset d'er Juiréid? ruc gâñet han nêl é sâien dr Sâie-kiaul, ha d'el-nab-d'en aderein.

3 En n'hañt-d'el e leqas pœt é pou er roué Herod, hag ol é Jerusalem gueset han.

4 Dastum e ruc er Pou-Vilem hag en Scriber ag er bobl, hag en e koulengas gueset-hal, é mên e talit bout gueset er Chrouet.

5 E Bethléem Juda, e lareñt-kiaul dehon: ruc el-men é ma bet verket gueset er Profet:

6 Ha té Bethléem kuer a Juda, n'en dôus qesi en distêren é masq er herdeu bout a Juda: ruc a han-se n'hañt e lareñ en Betru e n'el bout er Roué Israél me d'el.

7 Neol Herod e gouma deñ er Magéd é crah, eñt gueset mad gueset-hal pegours en ou d'el gâñet er sâien.

8 Ha d'el ou d'aveleñ de Vethleem, en e lareñ dehal: Qesribet hag steret erbet a n'aveñ er breader; hag a p'hou-pou en erbet, laret-en d'el, eñt ma heñt eñt d'el aderein.

9 Dier er honten ad ag er vend, ind e yas hon c'hent,
ha quenñh er strem ou dou gachet en ou brô, e splannus
sere en ou rrag, hag ou hanna bet que u'hen channet
ar el lch ma of er broadur.

10 Na of quat bihan er léinn ou dou bet e pe
hollant er strem; mont e rent quenñh en ty.

11 Hag ina e corant er broadur quat Mari é van,
hag e steyant éal d'hen, cil en adercin; Nod ind e
signoret ou mraillon, hag e gannigont debou, é rô,
eur, anpou, ha mürh.

12 Hag el m'a of bet goubernement dahai dou un
hant a berh Doué, ne varent quat sold en drô de gervait
Hered, ind e yas d'en brô, drô un hent arall.

13 Glouñ ma oant ouail quâ, cheta un Ail a berh en
Estra Doué e ma de gervant Jofch épal ma of conquet,
hag e lerna d'hen : Séhet, ha quenñret er broadur hag
é van, quérhet d'er vrô a Egypt, ha ne set quat en drô
hét que u'el herda d'oh, nac Herod e glaquen er
broadur cil el laquet d'er machon.

14 Jofch enta e séssa, e gervetra en na-of er
broadur hag é van, hag e ma d'en Egypt.

15 Ean e channet ina betic machon Herod, ch ma
vêh bet laquet de vout gale er honten-ma en dou heret
gachet en Estra Doué drô é Prefet : Ma ma galbant
ma mah ag er vrô a Egypt.

16 N'edé Herod é kasla en en doé en tré Mago
grout goub anheou, e hun laquea én arfhou, hag e
gouas de labain, é Bethléem hag én ol vré, en ol vagulé
ag en ouaid a sou-vélé, ha youantek, revé en aneür en
doé marchat dehou en tré Mago, en doé bet ataret gant
cals a boén.

17 N'edé e ol bet laqueit de vout guir er péh en doé
laret er Prouet Jeremé :

18 Clenet e sou bet é Rama un teus vras, olemmen
ha boñfhou hirvoudas : Rachel e ouil d'ha bagulé, ha ne
fel quet dehi bet diablaret, rac nen d'ar quet vad.

19 Mes, goudé marhe Herod, cheva un Aél eberb
Dout e hun deous én un hant de Jojob én Egypt.

20 Hag e hun dehou : Sélé, ha quéméret er broadur
hag é vras, ha quéméret d'er vré a Israël, rac marhe-d
er ré e glasek er broadur aréid al labain.

21 Jojob e sténe, e quéméret er broadur hag é vras,
hag e yas en dré d'er vré a Israël.

22 Mes a pe gléas e ol Archelaus vad er Jude,
é l'ha Herod é dad, ne gredas quet anheou moutet bet
l'hou : ha diar er goue vad en doé bet én un hant, en e
hun deous é Galilé ;

23 Hag e yas de cheve d'er goue hebrek Nazareth,
et ma vad bet laqueit de vout guir er goue-men ag er
Brostéid : Harbrut-va Nazareth.

PENNAZ III.

EN arado-sé e tas Yehan er Badthour de poudég en distrogea e Jude,

3 Hag ée ul laret: Heus trevê d'ea Entra Doué,
rac Rantelash en Neun e ara tost.

4 Hag herreth é a péhuai en dâs er Profed Ismae
ommet, ée ul laret: Voueth en heré e heid é Mâ distro:
comporet hent d'ea Entra, dommet é vinaguen.

5 Hag er Yehan-sé en dal er sé a vlein cormel, hag
er goude her ardet d'é digrofael, hag é voué e ol
gallou-eden ha arêl goue.

6 Neut Jerusalem, hag er Jude ol, hag en ol vré
ar-dê d'er Jourdan, e ara er meta d'er gahoué.

7 Hag ind e cent badthet quet hen ée Jourdan,
goué en dent anket hen fiheden.

8 Mes pe e heles eala a Pharisienêd hag a Sadou-
cienêd tomet de vout badthet, can e lara dehai: Ramed
en sérel, piku en dâs desquet t'oh de n'haun denaen
arag er trebilen de sant?

9 Groué eala frêh mad a distroediguesh.

10 Ha ne chonet quet de larein ée heh hou-ara:
Ni hen uêe Abraham hen tad: rac ma her dal penes e
ell Doué selêl a sak er meta-sé bagalê de Abraham.

10 Hag er volai e sou a hell laquet ar heorien
er gal: rac-sé peb ladan pñsai ne soug quat fññ
mñd e vou trebat ha talet én tan.

11 Aroid-on mñ, ne vadi en deur a distrediguesh;
mñ en hñd e rei ar ma berh, e sou drest-on; n'on
quet aroid distrediguesh é beten; mñ heu baddei gant er
Sperñd-Glan ha tan.

12 Ean en dñ ar sevelien, en é soum hag e
soupen erbat é leus, hag e zastanon en el ér jaler,
mñ er pell e vou talet én en tan diverges.

13 Neñ Jesus e sou a soñ Gññle d'er Jouden de
gabouñ Yehan, aroid heu baddei gant heu.

14 Mñs Yehan e vñs dehou, én ul lere: Bet-é
d'eigne de vou baddei gant-eh, ha dñd eh de ma
gabouñ?

15 Ha Jesus e lere dehou: Léant de ober brema;
rag el-cé e vou laquet peb tra de vou é guñññ.
Neñ en el lere de verna.

16 Ha gñññ ma sé bet baddei, Jesus e mñs rag-
sai a xar en deur, ha cheta en Neñ e sé digaññ
dehou, hag e huññ Sperñd Douñ diachennñ el er
glon, ha splañññ ar-ehon:

17 Ha cheta ar-vaññ a soñ en Neñ e lere:
Hañññ-mañ e sou ne Mñ caritñ, é pñññ e mññ
laquet el ma gññññ.

PENNAH IV.

NEXÉ er Sperté-Glan e ganna Joun d'va distro et ma vout bet anafet gret en diad.

2 Hag arish en dont yunt den-oligafed de a den-oligafed nes, e tas heurt dehou sent.

3 Hag en diad e destas dehou, en ul laret: Mar d'oh Mab Doué, gouzhennet ma troet er mein-men de vout.

4 Mies Joun e laret: Serfhet-d, Mab-dén ne vites quez heurt quin gret lare, mes gret peb come e ne e vlg en Etra Doué.

5 Neut en diad en deugas d'er gret sentel, bet arh kin en Ty-Doué.

6 Hag e laret dehou: Mar d'oh Mab Doué, heurt daret d'va diad: rac serfhet-d: Gouzhennet en diad Doué d'v Alad diheollet dech-oh, hag heurt heurt tougon de en deugas gret cum ne arsh d'heurt troet sentel dech er mein-men.

7 Joun e laret dehou: Serfhet-d chaf: Ne anafet quez en Etra heurt Doué.

8 En diad en deugas heurt arh kin er marret Doué: hag de er diheollet dehou ol er voutelheurt ag er heurt, gret ol en voutel.

9 Hag can luras dehou : Me rei d'eb al en trevel
mar stonyet diuez-on eit m'adoria.

10 Mas Jous e luras dehou : Pella, Seta, nac
sostinet-d : Hui e aaron en Estra hon Tout, he te
cherrigbet nact hon.

11 Neat en diad el laraques : ha quenteb, en Alid
e doues dehou oïd er cherriga.

12 Mas pe gleusa Jous penan e oï bet dilet
Yous, en lum deusa en Galile ;

13 Hag arlerh en doï en v'ham sonnet a Nazareth,
e tes de chere d Capharnaum, her arvero, tost de
Zabulon ha Nephthali ;

14 Aroid na voad laquet de vout gair er pñh e
son bet heret doï er Profet Isias, en al laret ;

15 Douar Zabulon ha douar Nephthali, arb heret er
môr, en te aral d'er Jourdan, Galile en diad a stervin ;

16 En doï pñhal e oï asiet en devalen, en dñ
gallet ur goulaouen bea, hag aroid er ré e oï asiet
en her ha tihoc'hiet er machue, er goulen e son
silet.

17 Neat Jous e dignocous d v'ig de herdigus hag e
luras : Hui treit de voad, nac Rautleah en Neat e son
tost.

18 Jous en ur v'ad d rible m'or Galile e herit den

vrêr, Simon hec'hout Pierre, hag Andreu é vrêr, pére é d'ar c'hêr en ruden é vrêr; res pouez-turien c'houe.

19 Hag eus e larns tala: Dêl gues-t-eign, ha me lœc a han-c'h pouez-turien tad.

20 Quereñt ind e larns en ruden hag en heñs.

21 Jann da ar manad pellec, e larns den vrêr arall, Jeq mah Zebode ha Yehan é vrêr, pére e sé da ar vîg gues Zebode en tad é annez han ruden, hag eus en gellenn.

22 Ha quereñt ind e larns er vîg hag en tad hag en heñs.

23 Ha Jann e yas dre en el Galile, da quereñt en en synagoga, ha da larns aviel er ruden, ha da yeha quereñt c'houe, ha quereñt guesder, e sé é vîg en d'ar.

24 Hag er vrêl a quereñt-sé e yas dre en el Syrie; hag en d'ar e tigns d'ar en el ré d'ar, ré d'ar gues mar a c'houe, gues mar a gellenn, hag er ré d'ar gues en d'ar-speriden, hag er ré lœren, hag er ré pellec; hag eus e yeha annez.

25 Hag en ruden larn a d'ar en heñs, a zoh er Galile, hag a zoh Zecapella, hag a zoh Jerusalem, hag a zoh Jude, hag a zoh en-ta-hent d'ar Jourdan.

PUSAD V.

JESUS é heñket un sêrñ tud dah en leñ, e yas ar ur
manet; hag arfas he gred é riepñet tre-ha-tro
dihou:

2 Hag ean e sigreorus é gresson, hag heñ heque
d'en quelen, éñ ul heret:

3 Eurus er ré berr a speret, rac Ranteksh en Nean
e neu dah.

4 Eurus er ré a galon vad, rac en deus a vñet
e von dah.

5 Eurus er ré e ouñ, rac ind e von diñgaret.

6 Eurus er ré en dñs heñt he etbet d'er anteksh,
rac gññet-veñt.

7 Eurus er ré tragadras, rac ind e gressa tregret.

8 Eurus er ré gññ a galon, rac ind e heññ Dññ.

9 Eurus er ré a-beñ, rac gññet veñt heññ de
Zent.

10 Eurus er ré en dñs de peññet dré en arben ag er
anteksh, rac Ranteksh en Nean e neu dah.

11 Heñ e von eurus a pe vñet anaññet, goal-erret,
he ma von goal gññet, é gññ, a heñ-eh, dré en arben a
rac q'heññe.

12 Heñ heññet veñt, he heñt heñ a heññet, rac

bras e sou ou coter du Nean; rac di-cé me oc bet goul-
caset er brevedid péré e sou bet du bon rang.

13 Hui e sou halén en douar; mes sur cull en
halén é merh, quel petra e vou halénet? Nîn dé mui
mél de nitro, moid de vent talled er men, ba de vent
maket éden en troid en dud.

14 Hui e sou goulen er bod. Ur ger alant arb ér
manné ne eil quet bout cubet.

15 Ha ne mair quat un éller avoïd el laquet
iden ar laquet, men el laquet re heïr arb er kantaler,
avoïd ma splanon de el er ré e sou du ty.

16 El-cé, renei bon splander de scherdéïen en dud,
avoïd ma buïlent bon meï-cheriéïe, ha ma vëïent bon
Tad péhant e sou du Nean.

17 Ne changet quat é on deït avoït di-car el léon pé
er brevedid; N'on quat deïd avoït di-car, moid avoïd
laquet heïtes de vent é guiréïent.

18 Rac é guiréïent el laran d'oh, Beté ma tounerol
en Nean, hag en douar, ne dremmen quat a nîr er
Nean un lara pé ar poutle, quént ne vou heïtes laquet
de vent é guiréïent.

19 Pînac-bonac eria e daron men ag er bîhann ag
er bourhemenn-men, hag e alquen di-cé d'en dud, e
vou galéïet er bîhann é Rantoloh en Nean; mîs

pênez-bernez hon hollou hag ou sieques d'er ré vell, ou e von gilhaet bras é Rantelash en Neun.

20 M'el laro d'oh, ma r'ou dé quet gwil hou gairiad, eit hani er Pharisiead hag ou dud ag el léon, ne yebet quet de Rantelash en Neun.

21 Gacharall, el m'ar goxyet éma bet laret: Ne lebet quet, rac en nemb e labon e von varnet dré er varn.

22 M'as m'el laro d'oh: En nemb e hant hequen de arfion érap é veér, e von varnet dré el léon; en nemb e larou d'é veér, Raca, e von varnet dré el léon, hag en nemb e larou dehou, pen-sou, e von varnet dré das et Douern.

23 Pe yebet de sal en auter eid gwenigarin hon madou, mar de charge d'oh iro en ou d'ou hou peir us dra bernez é é gilon érap t'oh;

24 Lousquet hon madou étal en auter, ha quér-het de gantan d'habér er peah quet hou peir, hag arfion doit de gwenigarin hon madou.

25 Hun hequit rac-tal de vad quet en a'hani e sou érap t'oh, epad e m'oh é'r hant quet hou; quet ou en d'ou-oh p'haal e sou érap t'oh, hou c'asché d'er berru, ha ne vobéh d'elbet é'r r'agouren.

26 E gairiad e laro d'oh, ne yebet er m'as é-l'é, quet ne von distalet quet-n-oh en dehouen d'ou.

27 Cleuet e heñs penaus e zou bet lazet d'er ré gouch:
Ne vñs avoultr,

28 Mes m'el lare d'oh: Penaus quement lare hag e
sell ach ur voda, gret lazet avel, en den gaiten lare
gret avoultrach gret hi, en e goun.

29 Mar de hou lagad d'hou arben-e-lan avel ob,
taset can, ha taset can pell dah-ob, rag guell e d'oh-
hai coll unan ag hou lill, ha ne vñh gret taset hou
gouv ol en llaern.

30 Ha ma ra hou avel d'hou arben-e-lan d'oh-
hai, taset can, ha taset can pell dah-ob, rag guell e d'oh
coll unan ag hou lill, ha ne vñh gret taset hou
gouv ol en llaern.

31 Laret e zou bet chaf: Pñus-banac e goun-
quell e pñed, ret dehen ur llaer e d'hou.

32 Mes ne lare d'oh, Penaus pñus-banac e goun-
quell e pñed, naset avoultr hi e vñh, el llaer dehen
avoultr; ha pñus-banac e d'hou gret ur voda canet
quell, e ra avoultrach.

33 Cleuet e heñs heñs penaus e m'a bet lazet de ré
gouch: Ne deuet gret d'ep d'er llaer, mas gouch e
ra hou m' d'en llaer Doul.

34 Mes ne lare d'oh: Ne deuet, na deuet en llaer,
ra deuet Doul e.

arh ré vada; hag e ra d'ar glen goudhel arh ré divlam
hag arh ré distrahel.

46 Rao mar c'weet er ré hou eus, peñ gñe hou pou
beñ? ha ne lavet quet er hablikened quement-eñ?

47 Ha mar lavet: Drouñ mad t'eh! d'heñ vradér,
petra ret hai droist er ré rall? ha ne lavet quet ehad er
hablikened el-eñ?

48 Beñ eus divlam, el me ma divlam heñ Tad
p'hard e sou de N'ean.

PENNAO VI.

DIHOALLET ne rehet heñ alseonou dirag en dad,
aroid heñ guilet quet beñ; p'etrement n'hou pou
quet n'heñ quet heñ Tad p'hard e sou de N'ean.

1 Rao-eñ pe rehet alseon ne lavet-quet er hinen de
s'he en hou raag, el me ra en dad heñ e gueliter, er syna-
gogaou hag er bennou, aroid heñ metted guet en dad.
E guilient e heñ d'eh, diguendret ind deñ heñ gñe.

2 Mina pe rehet alseon, groñ ne heñ quet heñ
s'he gñe er peñ e heñ heñ s'he deñ.

3 Aroid me vou heñ alseon e eñ: ha heñ Dad,
p'hard e heñ deñ eñ, e s'he deñ d'eh deñ en el.

4 Ha pe beñ, ne rehet quet el en dad heñ e
gueliter, me ind e gar peñ en heñ s'he er synagogaou.

hag é carmen er herieu, avañt ne vñnt gullet gaud en dud. E guiriant e laran d'oh, penaos digontaret ou dib en gñon.

4 Mæs hai pe bedet, quèriet en heu gambre, he goudé en dent cheuret en ér pedet hon Tad én euh: hag heu and péhant e heñl én euh, e heri deb heu gñbe dirae en el.

7 Mæs pe bedet, ne gannet quat cala, él me ne er beguned, rag heñl e change penaos e ma dré un nreñh a cormen e vñnt chekaret.

8 Ne vñnt emta havil deb-t-hai, mæs heu Tad e heñfir petra e heñh heurt, aruag me heñkaret diguet heu.

9 Ræ-ef hai pédet é-mæ: Hon Tad péhant e son én Næm: heu ç'hambæ revou meñket.

10 Hon ranteleak digaret-d'euh; heu heñl revou greñt er en doue arél én Næm.

11 Reñt-d'euh hññhæ har bara paræññe.

12 Distet-d'euh heu dññl, él me añtolenb etañ d'heñ dññourien.

13 Ne heñ heñquet quat de vent fræñet gæñt er gæñl-çhængen; mæs heñ distaguet ag en droug. Eññ-er-voñ greñt.

14 Ræ mæs distet d'æñ dññ heñ sñhedæ, heñ Tad péhant e son én Næm e añtolenb etañ d'oh-heñ heñ sñhedæ.

15 Mas mar ne sístolet quat d'ou dad, hou Tad ne sístolet quat qana-ubed d'oh-hal hou fíleden.

16 A pe yanchet, a'e quat rei-oh hou sístolet tríst, el ma ra en dad ha a góidér, péti e sístet ou tal díalírat, et ma haílen en dad e yant. M'el haú d'oh, é góidóné, dígueníst ou díe ou góir.

17 Mas a pe yant, sístet hou péti, ha góidét hou sístet ;

18 Qued eua ne sístolet d'ou dad e yant ha a'er geyen méti hou Tad péti e sou én Nann ; hag hou Tad péti e haíle er péti e sou en hou góidén, e haí haú góir t'oh.

19 Ne dasturast quat treolien ar en douar, raé er mery hag er príntabí e méti en t'ou-oh, raé el létron ou dímar, hag en haúe quat-hal ;

20 Mas dasturast treolien én Nann, inon er mery hag er príntabí a'ou dímentast quat, inon el létron ne dímentast quat er méti, a'ou léretast quat ;

21 Eac el léti méti hou treol, inon é ma eíat hou eíen.

22 Góidén hou haí é ma haú lagad ; raé-oh, mar éé sístet haú lagad, hou el gey e raé lagadén.

23 Mas mar éé érag haú lagad, haú el gey e raé díohé. Mar éé eua díohéat arí er góidén e sou én haí-haí, péti haú e raé en díohéat-oh !

24 Dén e-bed ne ell oberige den eutru ar un dro; ras pé eusia e hui en eil, hag e hui er gail, pé en hui stagui d'oh an eil, hag e hui gomp ag er gail. Ne allet quet oberige Doué ha Mammou.

25 D'arben en dra-ei m'el lere d'oh : Ne hui n'hantet gret a s'vout en den e m'heret, hag en den e lret, hag a s'vout hui eusquemant a'h hui herve. Ha ne de quet er vabé m'el eil er beui, hag er herve m'el eil en d'illad ?

26 Selled en e'el en m'ou : ne hadant, ne astent, ne cherrant eutru d' aulien ; m'ou hui Tad péhant son en Neou en m'gou. Ne talvet hui eal m'el eil en e'el ?

27 P'hus a h'ouk a e'el hui h'irret ag un t'edé hui quia ?

28 Ha p'ou en hui n'hantet-hui eil hui eusquemant ? Gaillet er hui p'ou d' eusquemant ind er p'ou : Ne h'ouant, na ne n'ant quet ;

29 Ha m'ou m'el lere d'oh, h'ouk Salomon, d' eris d' v'ouan v'ouant, n'ou de let quet quet e'el d'oh.

30 M'ou, m'ou Doué e gail d'oh ne h'ouant, péhant e v'ou h'ouant hag a v'ou t'edet a'ouk en tan de h'ouant, p'ouant m'el a d'ouk en den son gret n'oh-hui, hui v'ou a d' ?

31 Ne hen n'hanneot quet euta, en ul laret : Petra e
salbrehañb-ni, pé petra e lrehañb-ni, pé a behañ hur
hen ri d'han hangrañ ?

32 Rac er bayannad a han n'hanneot etañ a c'houe
quennet-ec. Mæs eñd eb-hañ, hen Tad p'hanñ son en
Nann e hanne hen t'ebria.

33 Glasquet euta de greden p'ea, ranteleñ. Dond
hag é martealeñ, hag en ol treu-ec a ven veñ t'eb
pet.

34 Rac-ec ne han n'hanneot quet eñd en entrenet ;
rac en entrenet en han n'hanneot eñd en beñ anan.
Eheñd de pet de é eroug,

PENNAD VII.

NE varnet quet, eñd ne vebñ quet barnet.

2 Rac a zeb er varn e varnet e vebñ varnet ; hag
a zeb er marteñ er vaneñ, a veñ marteñ t'eb.

3 Ha perag e sellen-hañ deñ er blenn en lagad hen
veñ, ha ne breñet quet en treuñ a son en hen hanñ ?

4 Pé perag e laret-hañ d'hen p'et, Leusquet ne lereñ
er blenn a star hen lagad, ha c'houe un treuñ e ven
en hen hanñ ?

5 Tad hen a gredñ, tenet de quetan en treuñ a

sar hon lagad, ha nevé hai e breñon aplan aroid leval
er blouen e sar er lagad hon peñ.

6 Ne taret quet en tren glan der chla, ha ne daret
quet hon peñon dirag er mouroñ; gant eus n'ed ou
flasturien iden ou aroid, ha ne distroñt inep d'eh,
aoid eraguen arb-a-eh.

7 Goulouet, hag e vou reit d'eh; clouet, ha hai e
gavou; seuit, hag e vou digouet d'eh.

8 Rac quement hard e houlenn, e vou reit dehon;
hag en hard e glaz e gavo; ha d'eu hard e so e vou
digouet.

9 Pé gize e en deñ arab-tri, mar gouenn e val
hara, e hrei dehon ur mein?

10 Pé mar houlenn ur plig, e hrei dehon un aër?

11 Nevé esta, mar bouet hai, ha hai drag, rei tren
méd d'eu pagit, pegement maich hon Tui p'hard e
sou en Nean ne hrei-eus tren méd d'er ré e houlenn di
gant hon?

12 Groc't esta d'eu dad er p'eh e gouch e reñet
d'eh: mo-eto é-ma el l'enn hag er hroñet.

13 Qu'et dré en de ank, rag ledan e en de, hag eus
en hent e gase d'er gollédigouh, ha bout e sou eus ag
e ya dré mo:

14 Na ank e en de, ha moen en hent e gase d'er

wahlg, las laut + son, nebel + dach + drinnen drö-
hen!

16 Dikawallid dah er fili hawfotid, piri e aa trena-
ah, gaci eraken dowed, nara piri, d guiricid, uen diti
mait hokidi hontid.

16 Hlè hou hanièn dèh ou chérien. Hla cherrén a
hèh restè dèh ouen, ou figèn dèh dèhén ?

17. Puh gūfem ved e songar fella ved, ha þop gūfem
felli e songar felli fella.

18 Ur hufen vad an feli qut dougue fell feli, nag
ur fell hufen dougue fell vad.

19 Ne varn pi guðen ne svaqen quat årh vad, e var
treket ha toalet du tar.

30 Bae-et òh er tréh e megratim, en deu handra-
het.

21 O! or ră e lare: Men Două, men Două, ne yini
quest de Bantelash en Nean, men en hani a hui vura-
dighesh me Zad pihani sou du Nean, hantib e yel de
Bantelash en Nean.

22 Hô! ah e larou deigo-me en di-sê : Entru, Entru, ha n'han nê nê quet dihangret en hou q'hanha? ha n'han nê nê quet maret quit en droug-epêrêda en hou q'hanha? ha n'han nê nê quet gretê calê a toua ber-brêda en hou q'hanha?

23 N'est e larcin dehai : blesak n'en is bre hantest, quérhet quit hai péré e bre fallenté.

24 Rac-cé pihus-bruas e glen er pñh e laran hag e hra revé men comen, e vou haval doh en dñs fur, pñhaz en dñs sñññ é dy arh er roh ;

25 Hag er glen e goufhas, en detur e ma, hag en shudra e hañhas, hag e n'hem dandaz arh en ty-sé ; hag en ty en goufhas quot, dñarben ma sé hñkññ arh roh.

26 Ma quement hañ e glen er pñh e laran ha ne hra quot revé men comen, e vou groit haval d'an dñs diquient pñhaz en dñs sñññ é dy arh en trach ;

27 Hag er glen e goufhas, en detur e ma, hag en shudra e hañhas, hag e n'hem dandaz arh en ty-sé ; hag en ty e goufhas, ha hra é ma bet é alcar.

28 Ha pe en doñ Jerns per-hent er comen-men, en dud-sé e sé vñññet gññ é gñññ ;

29 Rac hen dequien e hañ éñ uruz ag en dñs er gñññ, ha n'en hañ quot éñ er Scñññ, ag er Phariñññ.

PERVAS VIII.

GOUDE ma sé diquient Jerns dñr er ruzé, en tñp hra e dud en hñññ.

3 N'est un dñs lerra e dandaz dehen ag en shodra, éñ al lert : Entra, mañ shret, hañ e éñ gñññ d'égñ.

3 J'ous e astennas é zouru, hag el laqueas arb-a-bou
 én ul laret : Vennas e ran, revou g'ellleit d'oh ; ha
 quant'h ran e ras de voad yah.

4 J'ous e lous debou : Dihallit e gonn de sîn e
 g'onnent-cé ; mas quérhet d'ous alcorin d'er vilous,
 ha caset gant-ous er p'ch en d'is M'ous gourbement,
 où chervign dést de déstori.

5 Quant'h me oc deid J'ous é Calvarum e tas d'er
 l'ouast ur lantener p'chani é lous debou er loden-
 men :

6 Entu, mé m'is ur m'braul élan g'rad ur paradi,
 p'chani e lous debou droug h'ouast.

7 J'ous e lous debou : Me yoi, ha me h'ouast debou.

8 Mas er c'hantener e lous : Entu, ne m'las quet
 er bodi ma téchet élan ry ; mas laret beas qu'is ur g'rad,
 hag e vou g'ellleit d'ous m'braul.

9 Rac me sou an d'is élan parh er réral, penas beas
 me m'is élan on acouardé, ha me lare de unen : Quérhet
 debout, hag ran e ya ; ha d'us a'ral : Deid anen, hag ran
 e ra ; ha d'us m'braul : G'rad an d'us-cé, hag ran er
 g'rad.

10 J'ous coustet d'oh er blouit é c'ous é-cé, e
 lous : M'ol lare d'oh, é guirioné ne m'is quet caset ur dé
 quer lous é Israël.

11 Ehañ larein e ran d'oh, e tai hilleth ag er Sille-
hizul, hag ag er Huh-bizul, ag en deves lñh é Rantleash
en Nean gred Abraham, Isaac, ha Jacob;

12 Ha bagalé er rantleash e vou tanket én tñcoo-
det: Inon é vou daren ha tacheresh dñst.

13 Jesus e lareu gred d'ér hantener-hou: Querhet,
ha deves gred d'oh rere hou fñ, ha qantñh e of bet
galleth d'ér mñstul.

14 Ha pe ma Jesus de dy Pierre, e hilleth é ran-
gar gourret dan gred en derhian.

15 Hag ean e soteruas é deves arñ-ahé, hag en
derhian e yas quit: hag lñ e silleth hag e soteruas hep-
tra avañ-t'hañ.

16 Hag er deñ en hantirñs e of digresset d'hen
hilleth e dud d'añst gred en drong-aperdeu, hag ean e
gassa quit er aperdeu d'ér é gññ, hag e yahas er ré é
e of dan.

17 Avañ ma vohé bagalé de rere é gñññññ er
pñh e of bet laret gred er profed Isaias én ul laret:
Querret en dñs é-mañ han drongou, had drongou en
dñs han elñstñññ.

18 Mañ Jesus pñ en deñ gññññ hilleth e dud en
d'ér d'hen, e gñññññññññññññ en tu arñ ag er
poull-deu.

19 Hag ur weñh pñhant oñ tost, e larns dehou :
Eutra, maset e vñn arb-bon-lech é pñh lñh bonac ma
lehet.

20 Ha Jesus e larns dehou : El larn en oñs toullra,
hag alret en rean nñhion ; mæs Mab en Den oñs oñs
quet er lñh areñd harpñn é bon.

21 Hag en areñd ag er nñhion e larns dehou :
Eutra, lannquet mo maset de goññan de laquet mo aul
en é bñ.

22 Mæs Jesus e larns dehou : Hellet mñ, ha lñret er
rñ verñas de laquet er rñ verñas en en vñ.

23 Ha Jesus e yas éñ ur vñg guañ é nñhion.

24 Mæs quaññ e nñhion arb er mñr un areñd quer
rast, mæs vññ goññ er vñg guañ en boukññan ; ha
areñd Jesus e gouññ.

25 Neañ e nñhion e deñs dehou hag en dñññ-
quañ, éñ al laret : Salvññ-mñ, Eutra, é hant de guñ.

26 Jesus e larns dehou : Porac en e boñs lññ enñ,
ind hant calc a lñ ? En ur areñd vññ can e hant d'én
areñd ha d'er mñr areñd, ha quaññ e mñ er hññññ
areñd.

27 Bouñññ hant oñ het er rñ e oñ lññ, hag ind e
laret : Pñh dññ-é hantñ, er mñr hag en areñd e alret
deññ-éñ ?

28 Ha pe ol dait en te arall d'en poull-deur é l'ar
er Jernanied, deu sîn dalhet gant droug-aperiden pîr
a sôl a sîr er bôlîen, ha quen gual droug en gôl
dla trômen dait en hent-ol, e alambrougas anebou.

29 Ha cheta ind hant laques de bruchal, éu nî laret:
Petra e nou étré nî ha l'ar, Jous Mah Doué? Ha
dait-ol anen d'han l'aroual arang en anebou?

30 Mins hent e ol tout dah-t-hal l'ar er vanden vîr
a rôc'h de rouald.

31 Hag en droug-aperiden e bedas anebou, éu nî
laret: Mar c'arot hant oues quêt, l'ar hant rouald de
vanden mîr-ol.

32 Hag en e l'aroual d'ol, Quêrhet: ha pe oues
quêt, ind e yé er vanden mîr-ol: ha cheta en ol vanden
mîr-ol e rôlas gant frouden a sîr er l'ar d'ou dîs er
mîr, hag e vanden en dour.

33 Nêd er vanden en n'han laques de rôdes, ha
pe oues dait é l'ar, a l'arant pop-tra, hag er pîl e ol
digoût d'er sîr e ol dalhet gant en droug-aperiden.

34 Ha cheta ol dait l'ar e sîarbermas Jous, hag
aroual en dait hant anebou, ind e pîl anebou de
bêl a sîr l'ar l'ar.

PENNAO IX.

1 JEEË eus e dréana gual ar vñ ger poull-deur, hag
e tas en d'guet d'ar-sant.

2 Ima e ol bet diougant dekou ur parolitiq antennez
e holl. Jesus e halled en fñ, e luras d'er parolitiq :
e mak-hou pñet fñ, heu pñedon e rou distollot t'oh.

3 Neañ ur ré bennic ag en d'ed ag el Maen e luras d'oh
ad en luras : En dñn-ad e lere er gual-genn.

4 Men Jesus pñed e lurasad hos ehangou, e luras
had : Pene e ehanget-hou fñ en heu eolouen ?

5 Pñed e en rouen lere : Distollot e heu pñedon,
e lere : Sñet ha quèret ?

6 Men eil ma bouybet en en dñn Mab-Den ar en
mar er guellad da distollin er pñedon : Sñet, e m'ar
er parolitiq, dougouet hos eadé, ha quèret d'er guet.

7 Hag e sñet, hag e yas d'el dy.

8 En d'ed e halled quement-ad, e charon blaset, hag
druget-quas en Etra Dend, pñed en d'ed ruit d'en
ad ar guellad quer benn.

9 Jesus e heulha en dñn asbet e ty en tannou heulhaet
t'oh, hag eus e luras t'oh : Hèllet-ad. Eus e sñet
ag en hñet.

10 Hag el ma ol Jesus dah t'ad e ty en dñn-ad, e tas

ine bilikah a hablikined hag a béliheria péti han laque
chéti dah toul, gret Jesus hag é discipled.

11 Hag er Pharisiérid, é hadlet quement-ci a lare
d'é discipled: Pene é talre han Etre gret publiked
ha gret péheria?

12 Mas Jesus en bleue hag a lare chéti: N'en
d'é gret er ré yah, mas er ré clac en d'é d'habé a
kreueren.

13 Quéret-enta, ha diequet petre a veure lare er
houen-men: gué é gret-a-éiga en trequet areid er
labérech; ne ne don quet dait de glac er ré glen, mas
er béliheria.

14 Néti discipled Yohan a me d'en gabout, éti al
lareti: Pene-al hag er Pharisiérid a harap-ci alic, ha
ne iment quet han discipled?

15 Ha Jesus a lare chéti: Bugéti er priéd hag hi
a éti en glakari é-pad éna er priéd gret hai? Mas
douret a lare d'éna é péti a vou laret a gret hai er
priéd; ha neé breéti a réti.

16 Dén chéti ne laque en ten neéti aré d'éti coéti;
ne diffractin a réti dare ag en d'éti, hag er rog a
véti gret.

17 Ha ne laquer quet gret réti a lare coéti; ne
éti-ci er réti a dar, er gret a réti, hag al réti a neé

sollet; mais laquas e l'ère er g'ala n'aché é l'ère n'aché,
lag e n'ère en cil lag er guilé.

18 Pe l'ère quement-cé d'chai cheta ur penties e
dantes d'hou lag en aderes éa ul l'ère; Entru marhon
é me m'ère, ma d'ia m'ère en l'ère d'hou, ma d'ia, laquas
hou soure ach-e-l'i, lag hi e vilhou aéré.

19 Jous e s'élus quenté-l'i lag e l'ère en d'ia-cé gant
é s'élus-l'i.

20 Ha cheta ur voie d'ia e l'ère d'hou: v'hi gard
ur s'élus-l'i e dantes d'hou e s'élus-l'i, lag e laquas hi
soure ach er pen-pill ag é cil.

21 Rac hi e l'ère d'oh t'hi é unen: ma g'élus
laquas ma d'ia l'ère qu'en ach é cil, ma voie g'élus-l'i.

22 Ma Jous e s'élus d'oh t'hi, éa ul l'ère; Ma
m'ère hou peit d'ia, hou éa en d'ia hou j'ah: la
quenté er voie-cé e ma d'ia tout j'ah.

23 A pe ma Jous é ty en penties, la ma l'ère ma
s'élus-l'i ha l'ère d'ia e g'ant ur s'élus-l'i l'ère.

24 Rac e l'ère l'ère: l'ère, rac er v'hi-cé ma d'ia
quet m'ère, ma s'élus-l'i. Ilag l'ère e l'ère g'ant e
l'ère.

25 G'ant ma d'ia l'ère en d'ia-cé er ma, Jous
e dantes d'ia v'hi j'ah-cé, e g'ant éa é d'ia, la
quenté hi e s'élus.

26 Hag er vrud a quement-cé ysa abia dré ul er vré-cé.

27 Ha pe cé Jona céid quít ag er lèh-cé dan aín dall e hélias anthon, én ul laret: Mab David, heo pót trahé d'ab-emb.

28 Ha pe cé céid én ty, en dud dall deutas d'ab-téon, ha Jona e laret t'hai: Ha hui e gred e éllar-cé ober quement-cé? Ind e laret téhon: Ia, Eutru.

29 Xéé, can e laque d' d'evra urb ou dan legel, én ul laret: Rexas groc't téb, vré heo Sé.

30 Hag en deulegt e cé digaret: Ha Jona e sévras d'ab-t-hai, én ul laret: Dihallat ne bouya dé en dra-cé.

31 Mes er ré-men pe cént céit quít, e vrudas en dra-cé dré en ul vré-cé.

32 Hag éi ma cént da vrasat er man, cheta e cé digaret dehou un déa mod, dalhet gret ur droeg-aperéd.

33 Ha gredé ma cé cént en droeg-aperéd er man, en déa mod e canas; hag en dud e cé scéthet, hag e laret: Brouah n'ha bet g'clat quement-cé én larit.

34 Mes er Pharisérid e laret: Dré befas en droeg-aperédou can e can quít en droeg-aperédou.

35 Ha Jona e yé dré guerira ha bouchen, hag e bédégat, én heo synagoga, en avéll e Rastelab er

Entru Douc; eus e hre er yabrid de ol er ré clau, hag e
béc'h el c'haradour hag el douragour.

36 E breket en tolp tad-ec' en hollé, Jesus en daé
bet truhé d'eh-ehai, me ma oéat ardeh ha ma oéat gourvet
arh en doue el d'evél hanb bagal.

37 Neat e lous d'el discipled: Un aut hre e zoe,
me n'ou des c'har eade e vedérou.

38 Pelet ota en Entru ag er medrouh de signat
vedérou da c'harrel en aut.

PENNAO XI.

HA goulé n'en deé gollat e zoeat discip, eus
e hre d'eh gollat arh en droug-spédou,
arid hou houe quet, ha yabat en el gouadourien, hag
en el c'haradourien.

1 Hag hachou en dourde Abestol e zoe er ré-ma:
er b'han Simon e kalloué Pierre, hag Andre e veit.

2 Jacq mah Zebede, ha Yehan e veit, Philipp ha
Bartholomé, Thomas ha Matha er pablaou, Jacq mah
Alfé, ha Tade.

3 Simon er Hanafead, ha Judas Iscariot, péhar e
gachas ardeh.

4 Jesus e gous en zoeat-ec', hag e gouadourien

débat, én ul laret: Ne quérhet quet étre er bayanéd, ha na yéet quet ér karren er Bazantinased.

6 Mæs quérhet quentoù étre en doted en dy Iarnel, pére e ya de goll.

7 Mæs quérhet ha perdégant én ul laret: Furas Rarclesah en Nean e nos tost.

8 Yabet er ré cian, ghallet d'er ré lerre; lequet er ré vartus de vout lénus arret, casset quit en drong-aperédou: digueméret e lédé arret nêre, réit arret nêre.

9 Ne bleadet nag our, nag argent, nag arren en hou yalh.

10 Nag ur zah e héd en laret, na dñus sé, na lédou, na bœh, na el labourer e zeli caloust é vould.

11 Hag é pé kur-benac, pé bœrh-benac ma téhê, gredmet pilus e nou deléhus amé; ha chomet ite, batig na yébet quit ager vrô.

12 Ha p'e yébet én na ty, laret: Revou er peah én ty-man!

13 Ha mar dé deléhus en ty-sé, hou peah e sei arh-a-bi: men mar a'en dé quet deléhus hou peah e disteyou deval-oh.

14 Ha pé van naus benac ha a'tou digueméret quet, ha na chelneau quet d'oh hou cœneu, arêrh en

dañt Huet en ty-af pé er gar-af, harpet er heusledar
ag heu teid.

15 E gubionez n'el laro d'oh: Gouarnouch e vain de
sear Sedon ha Gonor, de di er varn, aroid d'er
gar-af.

16 M'hen couse el devid é creis er bledil; revebet
outa har el aroa, ha dindreuz el cledid.

17 Dibodlet mad dah en dad, rac ind heu couse
dirac heu tad a Huet, hag e heñ heu tispou a deuleu é
creis heu synagagou.

18 Couse e vohet dré en arben a me heusac dirac
en dad a He hag er rouanez, eit ma tacerbet testani a
heu-en dirac-t-hai.

19 Mea a pe vohet dirac-t-hai ne vbet quot é poen
a aroa er péh e larchet, ha perma e comelat; rac
laquet rouanez er heu quema er péh heu pou de laro.

20 Rac n'en de quot hai é e goue, me Sparid en
Etre Doué heu Tad e goue éu-oh.

21 Neod er heñ e heñ laquet é vdr d'er marhat,
hag en tad é vab; er ragol é aiton dreb d'ou ma ha
d'ou man, hag e heñ dehai marhat.

22 Ha el en deven cas dah-oh, dré en arben a me
heusac; me en n'hañ e gradallou betig en ta de-
kethan, hianth e digoueroa er vobé padu.

23. Mins pe gail-cassela e reit an-ob éa ur gac, en
henn demest d'un arall; nac é guiriont e henn d'ho
N'hou pou quat bññet drel gacien lareññ, qññt se rou
deññ Mab en Dén.

34. Ein Disciple n'd quat linschik sit d gaskter, ug
er indual linschik sit d coter.

26. Er health é d'ua discipulo boato é é galester lo d'ua mudoel boato é é estra. Mar ind en dia galester pes en tinguash Ekebreath, ekebreath mudoel tad é é?

24 N'hou pébat quat eria-ou a quem-oué; ma
diz n'hou pébat hamb ne vou d'houé; n'hou eria hamb
ne vou k'houé.

27. Læret é cvein en dæ er pæh e lærun d'ah ía állo-
aldat, ha þerðigast ar en dæm en pæh e von het lær
f'ah ír þerðum.

28 Ne soujet quot er ré a lah er harr, ha n'ellant
quot lahain en haenn, mae darget qwestob en haal a ell
tard heb ell pin en Dargy er harr ar en haenn.

29 N'ani de gür en a boia difina balvira avöl w pñ argant distör? N'wakh na gureñ tani a netai ar co doer hani vevendigwakh bwa Tadi.

290 Mr Wilson is here now & very anxious to

31. El-Ed no subject's quest: had a twelve-year-old son
born.

32 P'hae-henao enta ena anahaka dirae en dad,
n'ha anahaka etae dirae me Zed p'heni e non en Noun.

33 P'hae-henao enta ena r'haaka dirae en dad,
n'ha r'haaka etae dirae me Zed p'heni non en Noun.

34 Ne chongot quot é en doit de zigue er peah a'h en
deuri n'en don quot doit de zigue er peah non er gloun.

35 Hac doit-on avoit distagwa er mah d'oh en tad,
er verb d'oh er vana hag er verhéq doit er vanaq;

36 Ha m'haelien en d'en e non é d'haelion.

37 En hani e gère é dad pé é vana chut-on, né
quot d'el'ha a han-on, hag en hani e gère e vab pé é
verb, n'el avoit en, n'é quot d'el'ha a han-on.

38 En hani ne guernér quot é guère ha n'en héli
quot, né quot d'el'ha a han-on.

39 En hani e hoene é vuhé, hi h'ellou; hag en hani
e gal é vuhé dré en ahan a han-on, hi guernon.

40 En hani hau téguenér, en déguenér; en hani
en déguenér e téguenér en hani en d'ha non déguet.

41 En hani e séguenér er profet én hachac a bro-
fet, en don gère er profet, hag en hani é séguenér en
don fur én hachac a s'en fur, en don gère en d'en fur.

42 Hag en n'ah e ré hant quén er ha'nevad deuri
icn d'anan ag er ré v'haa-sé, rac n'en dé a non d'icp'féd,
n'el lara d'oh é guérioné, ne g'ellou quot é gère.

PASTOR XI.

HA p'ien doé rest Jous é hourbemenen d'en deuss
disciplé, an e yas gué ag er lib-cé de sinquén
en dad, ha de prodégne de ou herien.

2 A po piens Yehan, en é rangemen, mélein oberien
Jous-Chrout, an e gams deu ag é sinciplé de
houerue guet-hon :

3 Ha heri-t en heri e zell deuss, pé ha xi e zell
gouen un aral ?

4 Jous e laras tchal : Quérhet de zovs de Yehan er
pén e hoés cleus ha gallet.

5 Er ré e sé dall e halle, er ré mahémet e gaitre,
er ré lous e sou gâlelt déhé, er ré boue e glou, er ré
varbas e sou bilou aré ; en arél e sou prodégnet d'er
houerue.

6 Hag ouen en haal ne gaven quet en arben-a-lou
diaben ne houerue.

7 Ne ouen quet ouët mad hou heri, ma lous leues
de gous a Yehan, ha de heret d'en dad : De hallet petre
é ch-hé ouët d'en disté ? de hallet ar gousen déttet
guet en shall ?

8 Mais de hallet petre é ch-hé ouët d'inon ? de

Indicet un dîn gustos şi gust dilidat tindr? Gust + ret e
ma e tindr ar conuati e conuati cu dind-ai.

9 De beten é oh-luk eukit esta d'mor? de hoflet ar profet? Ia, m'al lare d'oh, ha gnel oïl ar profet.

10 Bao a korrññ 4 ma verññost: Me ganne me *Al*
da bon rang de concubins en l'art d'ab.

11 E guirioné e laren d'oh, penaos é vasq er ré e
 son guet a groagné, n'êa bet hant breuch arde Yehou-
 er-Raddehau: Neouh en hant k'houan en Santdeh en
 Neou e son breuch arde-hou.

19 Miss e. headdi dāgen Yehan-er-Badshah, headdi
vanden, Rastishah en Nean e nou bet quendret dā
nesh, so en dād nesh e quendret nesh.

13. Bar en af broderne tog til Havn en dag, og besøgte
bedre Yohan.

14. Ha marcell d'èk loquant de ben equant; eun e non
Kliss, restant e noli despect.

16 Chelostat nel en dfa disocham de plect.

16 Mies-doh petru e ma haval er Rumad-tad-men? Haval e doh bagad avel er marha-eth, petu e haid d'er bagad pelled.

17 En el heret: Zhanet han nês nêh hînia, ha n'hoê
quet carollad; euzet han nês hîrvoude d'ah, ha n'hoê
quet euzouget.

en treu-ai d'er ré dar bag d'er ré homine; ha dré m'a
boës diadelt antriñ d'er vagalé vitan.

26 Ia, me Zad: me di-té é ma het covet med gues-
v-hah.

27 Pop tre e ma het reit d'aigo-mé gues me Zad: ha
dén ne hanter er Mah meil en Tad: ha dén ne hanter
en Tad meil er Mah, bag en hari de pñani e ma fillet
gues er Mah en diadelt dehen.

28 Deil deval-on, hai ol pñé e ma covet ha covet,
ha m'ha illoctiou.

29 Quant me loq arh-m-oh, ha desquet gues-
c'ign penes en covet ha vad a gles, ha ha e gues
er penh en hou hanter.

30 Rac me loq e ma covet, ha ma bñ e ma
vra.

PENNAO XIII.

EN antriñ-ai Jous e dehenet det er park id, en di
ag er Sahbat: bag é diadelt pñani en det
hou, en m'ha lequa de dehen tancetou id, ha
d'ha dehen.

3 Ma er Phacitied pñani e ha ha gues-mé,
e ha dehen: Cheta hou diadelt e ha er pñé ne m'
quet en di gñer en di ag er Sahbat.

3 Mais can e laras tchai: Ne hoüs hai kiset er pé e bras David, pé en doé hoüs, hag er ré e cé gret hon.

4 Penas can e yas en Ty-Doü, hag e talhas en torhas bara hloütrei, pére ne cé dallet en dältréin en dehou, na d'er ré e cé gret hon, nanoid d'er vilas gais?

5 Pé ne hoüs hai kiset ol l'hem, penas en d'hem er Sabbat, er vilas e darr er Sabbat en Ty-Doü, hag ind d'hem.

6 Mas m'el-har d'oh, penas hai e hoüs a-mes anas ag e son brasch eid en Ty-Doü.

7 Mas mar gret e vöch petra son de tout laret dé en dra men: Trugaré a fell d'eign, ha né quet ol laberash laret, n'hou pebé quet haret er ré n'ist quet oüüs.

8 Ras Mah en Dén e son en Entro, chas en dé ag er Sabbat.

9 Ha pe cé asid quet ag en dachon-né, e tas en en agnagogas.

10 Ha cheta a né ine un dän péhari en doé un deoum dälhet, hag ind e bouleras dehou, avold ma helleché en deou, mar doé mad yalst en d'hem er Sabbat?

11 Hag can e laras tchai: Pé sün aneb-hai, péhari en dehé un pen-darad, hag e vöché couéhat en ur peül, en

dé er Sabbat, ne grognabé quet éa hé d'en tennin ha d'en schoué ?

12 Ne, pé goerment mui-oh e talve un déa arvid un pen-davad ? Debet e haller guber vad éa déa er Sabbat.

13 Neat e lare d'en déa : Astennet hea seurt; hag en en astennet, hag e tae yeh el er galle.

14 Neat er Pharisaéd e yas quet hag en hea guballus inep then, arvid gort parret en celloa e rehet.

15 Mes Jona, péhant, heuyé en dra-oh, en hea danna ag er léb-oh, hag hillich a dud e yas arh é lech, hag en e yahan el.

16 Hag en e heurhennenn dahet ne vudebent quet quenn-oh.

17 Arvid en vad astennet er péh e ena bet laret dré er prestel Iulia, éa el laret :

18 Cheta ne mab, péhant e m'be diffohet; ne main-carot, é péhant e m'be hequet el ne gareté : hequet e rein ne speñt ar-a-bou, hag en e vudeu er Bartolosh Doué, é vad en dud.

19 Ne temaleu quet, ne heñchaleu quet; ha déa ne gleasa é voadh é benton.

20 Ne darroa quet er gerta dicarret, ha ne vou-

guse quat er brachec e lra magnet, qu'et en dou lequet er varc de archieal.

21 Hag en dad en dou fi en é harfrec.

22 Neat e ol digaset dehou un den daltet gus en drog-speriden dall ha mad, hag eus e yahan anheou: hag en dan dall ha mad e gouas hag e bracha.

23 Hag en ol dad e ol souhet lra, hag isl e lra: Ha ne quat eus Mab David?

24 Mes er Pharisieid, p'ind e glucha qu'et-eol, e lra: En den-eol ne gus quit en drog-speriden, mat dré Veleth, mat en drog-speriden.

25 Mes Jesus p'haré braché bou chenge, e lra tel: Peb ranteleah qu'évraet a-inup é lra, e vou d'arantec; ha peb lre p' dy qu'évraet a-inup é lra, ne badou quat en é alie?

26 Ha ma en Satan de guse Satan quit, qu'évraet é ma a-inup é lra, peus eus e badou é ranteleah en é alie?

27 Ha mar eus quit en drog-speriden dré Veleth, dré l'ra bou lra quit bou p'gall? R-eol e v'et bou varnesta.

28 Mes mar eus quit en drog-speriden dré Sperid-Doué, mat ranteleah Doué é ma d'ol d'evah.

29 Pè penaus e hall vras benag moment fa ty en dèn crèus, ha pilièd f vach, mèid de gatan en en dèn setet en dèn crèus? ha mes e l'èstren e dy.

30 Nemp n'èus quat gret-n-siga, e non a-inemp d'ègn; ha nemp ne partus quat gret-n-siga, e sèment.

31 Dri an arben ag en d'è-cé, m'el lare d'oh: Penaus pè pèhèd ha pèb gual-guns taitet e von distollet d'en dad; mes pèb gual-guns taitet a-inemp er Sperèd-Glan ne von quat distollet d'en dad.

32 Ha pèus-benac en d'è laret ur gont a-inemp Mib en Dèn e von distollet d'ègn; mes pèus-benac en d'è gont a-inemp er Sperèd-Glan ne von quat distollet d'ègn, hag er béd-mem, hag er béd de sont.

33 Pèb galen vad e nougue frèh vad, ha pèb galen fall e nougue fall frèh; rac-èd dah er frèh e nougueit, ha harbanin e r'èst.

34 Barnad-sèren, penaus e bellet-béd lare'n tren mad, ha hai tad fall? Rac a r'èr er bender er galen e gont er bènac.

35 En dèn mad e deus tren mad a r'èr en trèol mad e f galen: hag en dèn fall e deus tren fall e r'èr en trèol fall.

36 Mes m'el lare d'oh, penaus en dad, èn dè er

vann, e vou varret diabeten e gadennet gair didalve ind
hou dou lavet.

37 Rac dré hou guirien, didarnallet-vahet, ha dré
hou guirien, tannallet-vahet.

38 Neet er ré henneg ag er Scribed hag ag er Pha-
riséid e henneg: Eutro, henneg e henneg de henneg en
dre berhadus goust-n'oh-hai.

39 Mui euz e henneg tchad: Er rannad-tud dronag hag
a-voultre-si e henneg un dre berhadus; ha ne vou quet
reit tchad tra berhadus tchad, tchad eid berhad er profet
Jonas.

40 Rac il ne eé Jonas tri anadri ha tair nezech et
gort er péq bras, il-eé e vou Mah en Dén tri anadri ha
tair nezech é euz en deuse.

41 Tud Nivro e tchad, é d' er vann, goust er
Rannad-tud-mou, hag hou tannellin e réint, dré ma
que ind en d'ou bet da ou gabonenn, goust en d'ou
Jonas perlequant; ha tchad a-mou anadri arid Jonas.

42 Er rannad ag er henneg e tchad er vann goust
er rannad-tud-mou, hag e tannellin anadri, dré ma éet e
diabetil, de euzin furtus Salomon: ha tchad a-mou
anadri arid Salomon.

43 Pe ré eéit quet er speret-hou a glaback un d'ou,

ann e valdið dró kirkian að, en er elskuðin kom, ha n'er hvern gætt.

44 Níð e lara: Distrocin e rúin að d'ém ty, e bál-hasi ó-en deit: ha góddé distrocin en óla, ann e gætt en ty góðfæra, seigst ha eunperret.

45 Níð mætt e lara, hag e gætt gætt heu við spóð aðall góðak avóid heu: hag góddé heu eóid ón ty, ind e elsuru ind: hag en eil stad ag en d'ém ann e non góðak avóid er góddé. El-ef e elgöðen d'er runad-tad ball-rem.

46 Ha pe nonat heu d'eb en dad, cheta é van hag é vóidér e ef er mæra, hag ind e elsuru de com talen.

47 Níð man hana e lara talen: Cheta heu van hag en vóidér e non er mæra, hag e heuanta de com de-ha.

48 Mæra ann e lara d'en hant en doé comat talen: pítra é me mæra, ha pítra é man breidér?

49 Hag en antenat é elsuru að d' elcupid, hag e lara: Cheta me mæra ha man breidér.

50 Rac pítra-bona e heu pé en d'et heu-bonnet me að pítra e non en mæra, húska e non mæra brér ha me brér, ha me man.

PISMA XIII.

MAS en dé-sé, Jona e yas er mae ag en ty, hag
maes é-tal er môr.

2 Hag un nivél boas a dad en heun antronas arb é
drô; hag can e pirina arb ur rîg, hag e saes lre; hag
en ol dad e chomas arb en ar.

3 Hag can e leas dehai billah a drea dé lavar-
cubet, éu ul laret; Nené ur hadér e yas er mae de hadin.

4 Hag éi me hadé, léd ag en béd e gonchas a-béd en
hant; hag en éinei e ant, hag er dafraa.

5 Léd arall e gonchas é léien maes é pabé re
guet quet cula a souer, hag e mae boas, re n'en dé
quet douer erhañh.

6 Quetich éi me mae en hial, had e leas, hag é
n'en d'oe quet a bourlon, e sêma.

7 Léd arall e gonchas é crele en dreigo, hag en
dreign e anwes arb'en drô guet heu, hag er vregu.

8 Ila léd arall e gonchas en doner mad, hag e
sougas billah a frêh, can éid uron, tri-siguet en arall,
tregou en all.

9 E ney en dé's d'ec'harn de chelene, chelene.

10 Hag é discipél e doner, hag e leas dehai
Pera e come-t-hai dehai dé lavar-cubet?

11 Hag ean e luras dehai : Dre ma bet reit d'ah de
haskachin trea eubet Rantelenh en Nean; men n'en d'e
quet bet reit dehai.

12 Rac p'hae-henac en d'ha, e von reit dehan, hag en
don ead; men p'hae-henac n'en d'ha quet, e von haet
e quet ha, men e er p'ha en d'ha.

13 Dre-ah e ma e eanan deh-t-hai dre luras-eubet,
ma en ul haet, ne haet quet; hag en er eanan, ne
glaet, ha dehaen ne haet quet.

14 El-ah e ma bet haet de vont gair er diangen.
Iada p'hae e luras: Dre ead-ean, ha e glaet, ha
ha ne haet quet; ha dre ead-ean, ha e ead, ha ha
ne haet quet.

15 Rac ead en d'ad-men e son potret, hag en
discham e son potret-gla; hag en dehaed ha en ha
eubet, quet ean ne haet de haet quet en dehaed,
de haet quet en discham, de ead-ean quet en haen,
ha ne haet ead, ha ne haet de vont yad.

16 Men ead ha dehaed ha, dre ma haet;
hag ha discham, dre ma ead-ean.

17 Rac e gair-ean e luras d'ha: Penac haet e
haet hag e ad ead-ean en d'ha haet gair en
tre e haet, ha n'en d'ha quet gair ead; ha ead
en tre e haet, hag ha en n'en d'ha quet ead ead.

18 Clouet este, lui, er lever-cuket en badin.

19 E nemb e glosa guir er Rarielash, ha ne daz quat anhou, e ta en dreug hag e vougus er pish e sou bet hadet en é giden; hennéh e sou en hani ag en daz diguandret en had a-béd en hent.

20 Hag en hani en daz diguandret en had é vitan melree, hennéh e sou en hani e chelenc dah er guir, hag en diguandret quentéh gant kuhind.

21 Nemb a'en daz quat a hennéh en can é-venn ha n'é ma mit aveld an sou anou; nac pe né trellén, pé glosa, daz en arben ag er guir, quentéh e gant an arben-a-hen.

22 Hag en hani en daz diguandret en had é voug en dreign, hennéh e sou en hani ag e chelenc dah er guir; ha prér er bad-venn ha lobereah er mader e vougus er guir, hag en lapan de vout diffidh.

23 Mes en hani en daz diguandret en had en dour mad, hennéh e sou en hani ag e chelenc dah er guir, hag en touqua, hag e signoua fréh ag e hani daz quat quement arall, daz tri-sigant, daz trigant.

24 Jous e laria d'en daz er lever-cuket-venn: Rarielash en Nemb e sou haval dah en daz pishani en dah hadet é mad en é houg.

25 Mes daz ma cé coumpet é mad, e ta é chelenc

hag e lous fall leon é meq er gêrêh, hag arith ean a
yas d'é hent.

26 A pe eae d'en ed-ed crouquin, ha toudedain, é
oê bet gallet er fal leon.

27 Neat melhellen en perties e eae d'ar harrouet
hag e lous dehon: Eotre, n'ea dé ed meel e leon
hadet en bon parq? Parac eae é hea fall leon en bon
meq?

28 Ah! e lous ean, Un den fall en d'ed-hadet.
Mar eae, e lous é melhellen, é leon d'ou eae.

29 Neat e meae, Gant ean en ur dennean er fal
leon, na dennean d'ed er gêrêh.

30 Lausquet-ind de gresquin bet er videresk, he
neat eae lous d'ar viderien: Cheret de gresquin er fal
leon, hag arith-ind a faguenneid ead ou loquadin; meae
d'antant er gêrêh en ead.

31 Neat e lous d'un ead en helé er leon-eae-eae:
Ratêh en Neat e eae leon de ur gresquin, en d'ed
en den hadet en é harq?

32 N'en d'ed had erbet d'interesk ead ead: he
neat, a pe é crouquin, é é leon de lous ead ead
leon ead, hag é ta de ead ur leon ead ead ead
ead er ead de ead ead é leon.

33 Ean e lous leon deat ur leon-eae ead:

Rantelenh en Neen, e raf-ean, e son hevel d'oh un han goud e gander er veds hag er haigs e mœq tri mœuald blead, bet que ne vé gœet bleh.

34 Jous e larn e en trou-af d'ea dad e lavar-cuhet, ha ne goud quet d'oh-hai hamp lavar-cuhet.

35 Eñ ma vad bet laquet da vant guir er hœuer-men ag er Profet: Me gouez e lavar-cuhet, ha me d'ohet tren e son bet cuhet a heudi ma bet crouet er bed.

36 Neaf Jous e cœuas quit en dad hag e an da ty: hag e d'ohet d'ea dad hag e larn: D'ohet d'heup er lavar-cuhet ag er fall lezeu er parq.

37 Hag eñ e larn d'ohet: En hœu ag e bed hœu mad e son Mab en Dœn;

38 Ma er parq e son er bed: en hœu mad e son hagah er Rantelenh; hag er fall lezeu e son er vagah d'rog;

39 Ma en d'ohet en d'ohet er lezeu, e ma en d'ohet: er videren e ma en ta d'ohet ag er bed; hag er videren, en d'ohet.

40 El eñ ma mœuald er lezeu fall, ha mœuald mœuald en ta, d'ohet e d'ohet en ta d'ohet ag er bed.

41 Mab en Dœn e gouez e d'ohet, parq e laquet er

mea ag er Rantleah en el achenon-o-lan, hag er ré e
bra fallanté.

42 Hag ied ou malon ér farn-tan, leo e von daren
ha tathereah-dênt.

43 Neat en dud enizee a liguernon éi en hial, éu
Rantleah en Zed. Eranah en dës dleoburn de chelene,
chelent.

44 Rantleah en Nean e von haval dôt un teinol
cubeg éu ar parq : Il nant er hove, er labe, hag e ya
gust lémané de luerchén ol er péh en dës avelé pomein
er parq-ol.

45 Rantleah en Nean e von ebra haval dôt ar
marhadour e ghaq perien cêr.

46 Hag a p'en dës casset ahan beuec talvoudon vout,
vout e bueche ol er péh en dës, hag e ya d'hi frenein.

47 Rantleah en Nean e von haah haval dôt ar
rade e doulér ér mee, hag e valhe péh rumad poqrêd.

48 A p'en dé lan, er bequeterion en tenné ér mee,
e nat éu ned, e aifféah er ré vad dôt er ré fall, hag er
ré-mee von talet ér mée.

49 Éi-cé é von ebra en ta debratton ag er bed :
En Alled e nat de aifféah er ré fall dôt er ré vad.

50 Hag ied en malon ér farn-tan, leo e von daren
ha tathereah-dênt.

51 Ha gant mad e huet hui er p'eh e larn? Ya, Eutra, emé ind.

52 Ha Jesus e larnas hezh: P'irne-bennec e vez d'ez ag er K'orn, hag en d'ez hanterveligerezh e d'evant Rantalezh Doué, e vez kaval dez an p'ontion p'hard e d'evant ag é d'evant mader couh ha mader nehué.

53 Ha p'en doué Jesus laret er lavar-c'uhet-ah, e yu quit ag er l'eh-ah.

54 Ha gualé bout d'ed en é vez, e tesque anohi en en synagoga, hag en d'ed e of soudeh, hag e lard: A he han e vez d'ed d'en d'ez-m'ez er f'irne-ah, ha quont e gualé?

55 Ha n'en d'ed quet h'irnezh mab er l'eh-ah? Ha ne gualé quet é vez Maria, hag é v'eder Jacq, ha J'eh, ha Simon, ha Judas?

56 Hag é hehant, ha n'gualé ind of en hon v'ez? A behan eris e tel en al treu-ah quet hehan?

57 Hag ind e g'evet t'anal seb-m'ez. Mes Jesus e l'arn d'ed: Er p'ontion n'en d'ed quet hezh hehant mad, m'ez en é vez, hag en é dy.

58 Ha ne hehant quet i'ez e'ez e v'arheh, d'ed en d'ed d'ed d'ed d'ed.

PENNAID XIV.

YN amser-ol, Harold en Toteurk e ghasas er wrôd a
Justin.

2 Hag e laris d'ê boualet: Ychan er Badeshour d-ann
march: ailed é vachas de vithas; ha d'ê-ol ean e ha
manent a vutredas.

3 Ruc Harold en d'ê laquet tud de gwasêr Ychan,
a d'an d'êkêl êr ruzgennas, d'ê en arben a Herodias
côz Philip é wrê.

4 Ruc Ychan e lart d'êhan: Il Muz e aïraas d'ê-
h a hî herouët.

5 Hag ean en d'ê beart d'êl laquet d'êr marchas,
ee ean en d'ê d'êas en dud, res quement e ol gwa-
et aï wrêl ur pœdêl.

6 Muz en d'ê a paradiñsêh Harold, marc'h Herodias
gordias d'êas en dud, hag hî e plêgas de Harold.

7 D'arben quement-ol, ean e lars é gwa d'êh gwa
ê, pœgas e wrêl d'êh quement hî e boukrochêl gwa
han.

8 Hag hî, gwaê beart het quement aruz, gwa hî
ean, Ruc-D'êga herouas, d'ê-ê-hî, p'ê Ychan er Bades-
hour, ên ur plat.

9 Hag er roué e cê gl'hares gnet quement-cê-mouh, vas toutet en doé, hag aveld pligun d'ar cê e cê gnet-hen doh taul, ean e hourbennenn en rein debi.

10 Hag ean e ganna uron ag é berh de alben Yelan ér rangenn.

11 Hag é ben e cê digoust éu ur plat, ha reit d'ar plac'h yanneg, p'hañ en digoust d'hi vam.

12 Hag é discipled e ma, hag e guennas é gorn, hag el haque éu ur bé; hag hec e yas de laret quement-cê de Jesus.

13 Pe gl'hae Jesus quement-cê, e drouennas a ruel de ur v'ig, hag en lann deennas a di d'ul l'eh diere; ha pe gl'hae en dad en dra-cê, ind en l'elles arh droid a reb er lareu.

14 Ha pe yas Jesus quit, e heñnas un alv'eh vas a dad, hag ean en doé trahi doh-t-hui, hag e yahas en sad ehan.

15 Hag arl'et en handerhou, é discipled e ma d'ha gerv'et, éu ul laret: El l'eh-men e sou diere, hag en ann'et e son berreñ; eannet en dad-cê quit, aveld ma el'iant moumet ér lareu, ha ma p'annet bout arid lui.

16 M'as Jesus e lann t'chal: N'ê quec rei-t'chal moumet quit, l'arid lui de m'asereñ debi.

17 Ind e hras dehou: Ní n'han rón uras acit
pomp hrasín, ha deu béq.

18 Hag ean e laraa tchai: Dignast-hai a-ven
d'eign-mé.

19 Ha goodé bout gouchenennet d'en dad acit
ark er hant, e gouchenn er pomp toer bara, hag en deu
béq, hag éu ur zellet tremen en Noan, e hras é vunné,
en merra, hag e hras en tochen bara d'é discipled, hag
en discipled d'en dad.

20 Hag en é e talles, hag e oñt guallet; hag
ind e gounn gant hai deute pannered han gant en
tremen e é obonet ark-hou kich.

21 Hag er ré en deé dalbret e é ardet pompail
a dad, hant er gounn hag er vogalé.

22 Ha quenté Jesus e houchennet d'é discipled
crepin éu ur vág, ha tremen en é rang éu ta tal ag en
ad, é-pad ma causé ean en dad d'é hant.

23 Ha goodé bout causet quit en dad, Jesus e yas
é hras ark ur merra acit pedén. Deit-é en non, ha
Jesus e é acit é hras ark er merra.

24 Hag er vág e é é creit er mór acit, a bep ta
d'en heakman, ma ma é en shad a-bén.

25 Ma d'er bedalvet tremen ag en non, Jesus e
yas deit-hai, éu ur guallet ark ark er mór.

26 Ha d'oh er gwellid é quérhet di-oh, ind e sennas hag e larns é of en sikenn a of, hag éu en lorn, ind e larnyas un toul heulid.

27 Quanté J'esus e gonnas deb-t-hai, hag e larns : Hon p'et fé, né é, ne anjet q'et.

28 Pierre e larns : Estra mar of hai é, goude-mantet l'eign mantet deuit-ah arh er m'ou.

29 Ha J'esus e larns tehon : D'et ; ha Pierre e al-quennas ag er v'ig, hag e gwellid arh er m'ou éit mantet tehon J'esus.

30 M'ou é di ma of erihos en alv'el, en en d'et bet en, hag di ma hé d'ou éu deus, en e l'uchas éu al laret : Estra, t'antet né a v'enn.

31 Ha J'esus e sennas dehon é s'ou, hag er l'éf'ous éu al laret tehon : D'eu hanté cala a fé, p'ous é ch hé hai éu s'ou ?

32 Hag a pe of oupet ée v'ig, en alv'el a d'ou.

33 Hag er ré of ée v'ig-oh, e d'ouas dehon hag en adous éu al laret : Hai é s'ou é guirid Mab D'ou.

34 Ha gwellid m'ou d'et t'antet er poull-deus hai a yas é l'ou Gennoueth.

35 Ha pe ma tud ag er l'éh-oh d'ou hantoueth, ind e gonnas en d'ouet d'et en of v'et, tré-ar-d'et, hag ind e d'ouas dehon en di d'et d'ou.

36 Hag ind e pedes antron d'hou koad de laquet
hou soun kemp-quin arb en perpall ag é ad, ha quement
hul e laquet é soun arb-a-bou e of yaket.

PENNAO XV.

NEEZ Scribed ha Pharisiead e sas a Jerusaleu de
gahouñ Jona, éu al laret:

2 Perse e tarte hou disipled er kourhemmen a
gahouñ her gourdañneyr? Rac na holbart quet hou
soun pe mibont bara.

3 Mee eon e lare: tchai; Perse hul e tremet-hul
deut gourhemmen Doué aoul gourhemmen a gahouñ
hou gourdañneyr? Rac Doué en dñe laret:

4 Inour hou tad hag hou van; hag ehoñ: Pihoe-
benn e goul-connou gant é dal pé gant é van e well
beut laquet d'er marhou.

5 Mee hul e lare: Pihoe-benn en dou laret d'é dal
pé d'é van: Peb rô e sei a han-an, revou tal-vañas d'oh.

6 Ha na inour gant é dal pé é van; hag ehoñ
hul e hola laquet de vout didalvé gourhemmen Doué
aoul gourhemmen a gahouñ hou gourdañneyr.

7 Tad lan a gahouñ, mad en dñe loñas d'ougant
arh hou péa, éu al laret:

8 Eir behi-af e dostas doh-t'eign gweet hou goëma, men hou halon e sou pell doh-eign.

9 Mes ne vema gweet tehai da allocoin leuer d'eign, a pe desquant kemmau ha gwerbennema en d'ed.

10 Hag eus e gellras en d'ed arb-en-d'ed deha, hag e luras tehai: Cleuet ha bouyet.

11 Né gweet er pell e ya er hénna a bouci en d'ed; men er pell e na er maes ag er hénna, en d'ed-af e bouci en d'ed.

12 Neud e discipled e dostas hag e luras deha: Ha gweet e ret hai penaos er Pharisead, p'ed cleuet en d'ed er pell e haiz laret, en d'ed cavet arben-e-lam?

13 Mes eus e luras: Quement planten ha ne vez gweet plantet gweet me Zad p'leua e sou er Neun, e vez touret ag en douar, heurien a val.

14 Letaquet-hal: charretigeon dall ind ag e gweet ind dall; ha mar rei en d'ed dall da gwe en d'ed dall, ind e gweithi er poull, hou d'ed.

15 Neud Pierre e luras deha: D'edlet d'ind er lavar-e-het-af.

16 Ha Jesus e luras: Ha bout e m'ed hai haiz bouyet?

17 Ha ne bouyet-hai haiz, penaos quement e ya

de gadana e alachernas de herve, ha taulet er heñv di llañ distro.

18 Mæs en tava e ya er mæz ag er gadana, e as ag er halen; hag er of-sé e heñv en dîn.

19 Rac ag er halen e ta er goul-choñjen, llañvach avoutrianek, treu leus, llañvach, tontod fall, droug-gouarnach.

20 En tava-sé e heñv en dîn; mæs distroñ heñv bert gallet é mæz en heñv quet en dîn.

21 Ha Jesus e ya gult ag er lla-sé hag en heñv dorus treuñ Tir ha Sidon.

22 Ha cheta ur voñs e Gerasen ag e sé ag er vrb-sé, en heñv heñv de heñv, éñ ul heñv: Eñv, mæs David, heñv pœt trahé deñv-sé; mæs mæs e mæs goul-choñv good en droug-aperd.

23 Mæs en mæs avoutrianek ur gult deñv: Hag é deñv deñv e deñv, hag e deñv avoutrianek, éñ ul heñv: Goul-sé quet, rac en heñv gult e heñv avoutrianek.

24 Hag en e heñv: N'oa bet avoutrianek mæs en deñv collet e dy Ierusal.

25 Nœñ hi e deñv hag en avoutrianek, éñ ul heñv: Eñv, mæs deñv en mæs.

26 Ha aus e luras dehi: Ne quet mad quande lura
er vagulé hag en dardel d'er chis bilan.

27 Mies hi e luras: Neosk er chis bilan e mbes er
cren e gouls ag en dard hou estruhen.

28 Neosk Jous e luras dehi: Mo's, hou fl e sou hen;
re vou gressi t'oh revé hou bouet; hag hi mek e sé
yahet ark en er-af.

29 Ha Jous en lura dentas e ina hag e sas trum
en aul er vër Galle; ha p'en dos erapet ark er mard,
ous e asos ina.

30 Hag en m'ek bras a dal e sas d'en gressi, hag
e s'gessas gret hai ré gess, ré dall, ré vad, ré m'gesset,
ha eak ré aul, hag ind hou leques dirac é deid, hag
ous hou yahet el.

31 Hag en dal e sé bleret ha asosket, en er h'el
pousen er vad e gress, er c'ham e qu'el, en dal e
h'el; hag ind e v'el Dard luras.

32 Neosk Jous e gressas é s'gesset, hag e luras:
Trabé e m'ek dech en dard-af, me bout e sou tré dé m'ek
dant dek me h'el, boug en dent m'ek de m'ek: ha
ne verren part en dardela il-sé d'er gress ark len, gress
ous ne gresset ark en hent.

33 Hag é s'gesset e luras dehou: Mies e asosket-

32 Hñ diatro-mam erhoalh a vara eit gaulheñ quernett dud?

33 Ha Jann e heolennas gant-hañ: Péd bara en deñ hui? Seli, erañ ind, hag en nebeñ pesquet.

34 Hag eñ a heurhemennas d'en dud ansein arñ en var.

35 Hag e gannennas er suli barren hag er pesquet, drugarénnas en Estra Doué, en sarnas a danna, hag a kras d'ê, aicpiled eit ansein d'ê en dud.

36 Ol er ré e of ino e selennas anta hon gaulh la heret e of het heñ selh gannennas lan ag en tannen e heñ arñ en herb.

37 Neñh heñ e of ino par nil den, heñp niverenn e rugelligenn hag er grougê.

38 Ha Jann en dervias d'er gwer, hag e binnas en e vîg, hag e yas trema en and Mugalas.

PENNAO XVI.

HA neñ er Phacinnad hag er Sallacinnad e dentas dehañ arañ en anafas; Ind e heolennas gant hon le dervias dehañ na den veritadus en Nean.

3 Mene eñ e heñs tabol: Pê ma deñ en handerheñ arañ e heñ: Cêr e ven en anafê, rac en heñs e en ra.

3 Ha de vîin: Armas e vou hîrîbra, mac en bogas e sou tîbra ha ru.

4 Groat e rei orta harîbraia desirî en bogas; mas ha ne ellahet harîbraia en arîsira en anîsîrîu? Er rumad-tad dîl hag avoultre-mes e glosq en dra herîndes; ha ne vou rei dehai mîd herînd er profet Jonas. Hag mas e leasqras anetad hag en hem deuras.

5 Ha pe oî deid é mîcîplîd en ta rail, ind en dî anîchîd cas bara gret hai.

6 Ha Jesus e luras dehai: Dîhaîlîet ag er gretî er Pharisîmîd hag er Saducîmîd.

7 Mas ind e norîas étrî-n-hai, hag e lart: Dî nîtra nîs gret quemîret a vara, é ma.

8 Mas Jesus pîlîd e bouyé quemîrî-oî, e lart: Ind scan a sî, perac e gretî-hai étrî-n-oh dî hai e nîhîs gret quemîret a vara?

9 Ha ne haîlîet hai peracs pîmp bara e sou hî erîhîh avîd pîmp mîl dîs, ha pîd parîrad hîsî-hî casîet gretî-n-oh?

10 Ha peracs sîh erîhîh avîd pîmp mîl dîs, ha pîd gretîd hîsî-hî casîet gretî-n-oh?

11 Perac ne haîlîet hai peracs ne mîs chît casîet a vara dîh, pe mîs lart: Dîhaîlîet ag er gretî er Pharisîmîd hag er Saducîmîd.

12 Neat ind e hualas penaos eus n'ra doñ quat laerit en leus dilaouella ag er goañd er bara, mæs a credein er Pharisieind hag er Saduceind.

13 Neat Jesus e ana trema Coeaz a Philipp, hag e stercas e discipled, da ul laerit: Petre a laerit a Vah en Dia?

14 Led, emé-ind, e lare e ana Yohan-er-Beddeour, led arall Eli, led Jeremi, pe uzan hermae ag er Brezenteind.

15 Mæs hui, emé Jesus, pilras e laerit hui e en nañ?

16 Simon Pierre e lareus queneñh: Hui e ana er Hroeg, Mah en Douf banno.

17 Neat Jesus e lareus daban: Eurus oh, Pierre, mæs Yohan: nac n'ra diñ quat er klog nag er goañd en dia dequet t'oh quement-eh, mæs na Zed peñnañ e ana da Nean.

18 Ha mañ ehañ me lare d'oh e oh Pierre, hag ar-er-eh, di arñ ar rob, me abdon me lla, ha doren en lhaoro ne eñist nira éach tahi.

19 Ha me rei d'oh en alhañleu a Ranteleah en Nean. Hag al er peñ e ardehet arñ en dour, e van arlet da Nean, hag al er peñ e mardehet arñ en dour, e van daret da Nean.

20 Neat eus e alveuras e discipled larein da nra penaos e eñ eus Jesus-Chroist.

21 A nosé Jesus hant laques de siccocin d'é discipèl
pousés e té rei tchon memet de Jerusalem, ha bout
gout-causet dé er Ré-Goush ag en dind, hag er Serfod,
hag er Pen-Véleu, bout laket, ha distroët a verbas de
vêbas en drivél dé.

22 Ha Pierre er guéméus a dô, hag hant laques
d'un rebrochein, da ul laret: Eutra Doué, re vitan; en
dre-af na nigothou quet gant-n-hab.

23 Nené eus e siccocin hag e laras de Pierre: Pêla,
Satan; en arben-a-lan é eus d'éign; rac na goush quet
mad er pêla e na aberh Doué, man er pêla e na dind en
dind.

24 Nené Jesus e laras d'é discipèl: En n'omb e
verbas ma hêl, e sêl rebrochein anthon é man, deupet é
goush ha donnet arh ma lort.

25 Rac en n'omb e verbas sêlvein é valé, er hêlont
hag en n'omb e goush é valé dé en arben a ma çhantat,
er hêlont.

26 Rac da betra e talveché d'un dên goush er hêl
ol, mar da dehou eol é hêlont? Pé petra e rei an dên
mar da ag é hêl?

27 Rac Mab en Dên e sêl doctet lan a voutet é
Dad, gus é Eil, ha. néné eus e rei de hêl-anan rôt é
obertou.

28 E guiriant m'el lare d'ob : Bont a son, ré en hon
 etaq a-men ag e na denkou quat er marhas, quém a'bon
 den gasket Mab en Dén én ar mounet én é Bantelash.

PENNAD XVII.

HA kash mosh goodé, Jesus e gouarnes gret-hon
 Pierre, Jôq ha Yohan é vrér, en lareus én al lèh
 distro, arb ar mout Israel.

2 Hag e lareu a'kouas distro-t-hal gromes a selender ;
 é seun e nas de vout liguerna éi en lèal, hag é zilled
 de vout guan éi en dèch.

3 Quantéh léd e lardas Mohe hag Eli é tevis gret-
 hon.

4 Nagé Pierre e lare de Jesus : Entra, mar caret é
 hant de s'Israel a-men taiz colan, unan eid ob, unan eit
 Mohe, hag unan eid Eli.

5 Pe comad osh, cheta e tes ar gougues liguerna
 don gromes ; hag e tes ag ar gougues ar vosh pèhant
 e lare : Hontéh-é me Mab mihan-carez, gret-hon é me
 me el lèalid, chelant ean.

6 Dichen er lareus-aé, en distrold e goufles arb
 en tîl dah en dèar, gret er seun en dèl bet.

7 Mes Jesus e dastas dèal, hag e liguas é moun
 arb-t-hal, én al lare : Shéat, ha ne sorjet quat.

8 Quantôh ind e sôlas de sôlas; mas ne brâssant mai met Jossé.

9 En ur aiqueu diar er marmé, Jossé e sôssant doth-t-hai e gosse de l'hai ag er péh ou dôt gâllat, lai que ne vait sôssit Mab-Dén a vachas de vîtas.

10 Hag é discipled e laras tchou: Pous-esta e lav er Scribd penous Eli e sôli domot arang?

11 Ha Jossé e laras tchou: In, Eli e veli domot, hag e laqueu pop tra ér stid quant.

12 Mas eî larein chous d'oh: pousas Eli e non dôt ebarh braman, hag ind ou dôt chat san hantot, mas grait ou dôt é e gâver é ind ou dôt caret gâtt. El-ôf chât gâll-gâssin e reit Mab Dén.

13 Neut é discipled e larein penous eut ou dôt comot d'hai a Yehan-er-Bedôvan.

14 Ha ps eî dôt é vâq an dud, e dantes d'hou ou dôt p'haré hant d'ouas arh é oullin d'hou-t-hou, éu al lavt: Estre, hou p'at trahé dôt me vâh p'haré e me l'êre ha gâll-caret; mo a l'ou can e gossé éu tîn, ha marasth éu deur.

15 Ha digant e mîs san d'hou discipled, hag ind n'ou d'ou chat gâllat ou yéat.

16 Mas Jossé e laras: Ramad-tad eun a B, ha l'ou a fâllanté, p' vâh quâ e vâh-mé gâtt-n'oh: P' vâh

qu'it e veit-ant gontret a han-ah? Digaset er paotr
mou d'eign-ant.

17 Ha Jesus e rebréchas en drug-aperéd, hag er
bannet quit; hag er paotr e al gbellat, telen aré en
ar-ant.

18 Neat en discipléd e tas de gervant Jesus a di,
hag ind e lous dehou: Pene ne han nêa chet né ellet
er han quit?

19 Jesus e lous dehou: Dierben hon fignederah.
Rac, é gairont m'el lous d'oh: Mar hon pabé fi é er
groun stou, ha é lous d'er mard-ant: qu'it d'en
ta lous, hag hon touda e rebé; ha nira ne valé
dierben aré-ah.

20 Mas er er ré-mou, ne vé casset quit moid dé er
boud ag er lous.

21 Mas pe ont distroet é Galile, Jesus e lous
dehou: Mab en Dén e ven lous d'ér dehou en dehou.

22 Hag ind e lous anhou, hag en dehou dé can e
dén e lous de hou. Hag en lous gahar e lous
en.

23 Ha pe ont dé é Cafarnoum, er ré ag e lous en
dehou a dehou de Pierre, hag e lous dehou: Hon Enou,
ha ne lous que en en dehou?

24 Hag en e lous: Ia: ha pe al oit é ty, Jesus

ou s'abandonna, én tel lant: Petra chongst-hui, Simon? A zoh p'has e guendr' rendra en deuar en d'estr hag en t'asson? A zoh hon pagulé hamp qu'ir, pe a zoh en dud a s'auvres?

25 Pierre e laras dehon: A zoh tud a s'auvres. Jous e laras dehon: Er vulgulé esta e zom quit d'hes f'aleh?

26 N'oush, g'ant eun ma h'ebamb en arben-e-lan dehai, qu'échet d'er m'ér ha t'oulet hon r'edon; hag er b'itan pesq e von a'ilet ag en deat, qu'endr'ot eun; ha p'heu pou dign'oret é guendr'ot hui e g'ev'it ur p'ch ag'ut: Qu'endr'ot er p'ch-é, ha rolt eun dehai, av'oid-eh hag av'oid-eh.

PRESSA XVIII.

EN amér-eh en disciplé e deutas de Jous, hag e laras z'ehon: P'has e von er b'raun é Rantoloh en Nean?

2 Ha Jous e b'ellmas ur b'raundurieg, éi leque é en h'ois, hag e laras z'ehol:

3 E g'at'ioné m'él lare d'eh: Ma ne a'ist'ohet q'et ha ma ne set q'et de vont haval dah er vulg'ig'ou, ne yetet q'et de Rantoloh en Nean.

4 P'has-b'ous e un de vont b'itan éi er b'raundurieg-eh, e von er b'raun é Rantoloh en Nean.

5 Hag en nomh e diguaner éus hachas ar breadurieg
 el heunen, en diguaner rei nomh.

6 Ha guall vebé d'en hard e brehi en arben-a-lan
 deb unan bomb quin ag ar vugoléguen-af e grede éu-en,
 ma vebé staguet ar mein nalla deb é heug, ha ma vebé
 taulet é eil ar reor.

7 Guall arvid ar bed dré en arben-a-lan! Rei-é ma
 rou arbenen-a-lan; guall nomh d'en nomh a béhani é
 te en arben-a-lan.

8 Mar da euta d'hou treid pe d'hou tourn bout
 arvid-oh un arben-a-lan, trebet ind, ha taulet ind pell
 deb-oh; gual é monnet ér Baronia gual ma treid pé
 un deure heup quin, éit bout taulet da Iluarn gual hou
 tourn ha gual hen treid.

9 Ha mar dé hou lagad un arben-a-lan arvid-oh,
 monnet ean, ha taulet ean pell deb-oh; gual é monnet ér
 Baronia gual ur lagad bomb quid éit bout taulet en
 Iluarn gual hen teulegad.

10 Dihadlet euta a dispevein unan bomb quin ag
 er vugoléguen-mou; mar m'el hare d'oh: éu Neun, en
 Eldé e rou perpet d'hou mo Zed padus a ol viancoh de
 vianquin.

11 Rei Mab en Dén e rou deid de salvein er ré
 p'haré a ol collet.

12 Petra e cherget-hui? Mar en dehi en den eot davad, hag e tohi unan anebal de vont dianquet, ha se laeqneha quat en nandê ha parr nigueth arêl, avêd mantet er mantien de gheq en hui e son dianquet.

13 Ha mar digothê debou en gevoad e guirind mî lare d'oh: Penas hent e son muleh a huiad diarten hennen, avêd diarten en nandê ha parr nigueth ha se eot quat het dianquet.

14 El-cê hou Tad pèhni e son en Noun na fêl quat debou na von collet unan ag er vagaligou-men.

15 Mui mar en dês pèhed hou prêr iamb d'oh, quèrbet, ha tanañ anebou étrê lui hag son bemb-queh. Mar chelenê e hra doh-boh, lui et hêd gourdê hou prêr.

16 Man, mar ne chelen quat doh-boh, quemêrê hoah guet a'oh un dên pé son, avêd na von diancêr pep gûrê drê er hênen a den pé drê dent.

17 Ha mar ne chelen quat anebal, lare d'en Ha Noun, mar ne chelen quat en Ha, hêh avêd-hou dî er pagan hag er publican.

18 E guirindê el lare d'oh: Quemêrê tra e arêbat arê en douar, e von ebrê arêst en Noun; ha quemêrê tra e dârichet arê en douar e von ebrê diancêr en Noun.

19 Lareh e tra hoah d'oh: Penas mar en hui

laque den a han-eh querev arh en douar, quement tra
ma heulemment e von reit deha gret me red, p'harf e
me en Nean.

30 Bac il Mh é ma den p' tri v'n destinet éa
harha, en hun gavan leu éa en hele.

31 Neaf Pierre e dotes deha hag a lare : Entre,
p' gath e nistellin d'on brin, p' en den p'hat inamb
faign ? Bet selh gath ?

32 Jous a lare deha : Na lare quet t'oh bet
selh gath, ma bet d'le ha tr'alguent gath selh gath.

33 Dré-af, Bantleah en Nean e son haval deh ar
roaf p'harf e heulemas grad é valuelen cont ag er
gigue en de reit t'hal .

34 Er hein m'haol e as d'rac t'ha, e selh deha
d'le sel taland.

35 Hag é n'en de quet er p'ha a den d'on faign,
er roaf é heurhemment er g'harha, en, é v'le, é
v'p'le, hag ol er p'ha en de, d'le m'haol é selh.

36 Er m'haol-af hun d'ha deha t'ha d' Entre hag
er p'ha éa ul lare : Taret d'ha un t'haig anaf, ha
n'ha p'ha.

37 Er roaf e guedra trah deha-t'ha, hag en
d'ha d'ar gar arha en dea en gret quet a ol er
p'ha e selh.

23 Mais ne sé quest coïd quêt mad er m'brast-ô, ma carue unan ag é gon-vredêr p'hami e aïlé debou cuit d'ouer: quentâ en e gregus én hou dré er goug, hag é vanné en s'guêr én al laret: Pal ha s'ôl.

24 Coïr en doé bet en d'ê-sé ham d'oué étal é druid hag er pedole, én al laret: Teulet t'aign s'oué, ha m'hou poison.

25 Mais en ne v'vras quet er chelon, hag e jas er s'oué, hag e l'ras er b'ouéin é r'anguenou bet que n'ou d'oué palot é s'ôl.

26 Mais er m'brastou arall, p'ôriat ha chiffo é h'ailé qu'ent-ô, e l'ras d'ou Eutra ol er p'ê e é d'igollet.

27 N'ou en Eutra e gal'ras d'oué-t-hou er m'brast-ô, hag e l'ras debou: M'chael fall, é m'hou p'ô en g'ouémet quet-a-r'ign, hou talé e sé bet d'ouélet t'ô.

28 Ne s'oué-h'ou c'oua hou p'oué qu'et trahé d'ou hou gon-v'êr, é m'ou bod bet d'oué-h'ou?

29 Quentâ é Eutra én ar'feu al laque éré d'oué en d'oué ag er M'ou, bet que n'ou d'oué palot ol é s'ôl.

30 É-ô ch'ou e h'ou en hou qu'ér me Zed p'hami e s'ou én N'ou, ma ne s'oué, p'ou unan e h'ou-ô, e g'ou é gal'ou d'ê v'êr.

PENNAD XIX.

HA p'en d'ed Jesus per-laret er barrou-ef, eus e yus
quit a Haille, hag e eus treus er ved Jude, en tu
arall d'er Jourdan.

2 Hag un niverk bras a d'ed e yus ar-b'ed-erh, hag
eus hon yelus hon.

3 Ha Pharisiad e dontas delous eus en arroun,
hag e luras tabou: hag eilein e heu an den d'ed eus e
d'ed an arben bras?

4 Jesus e luras tabou: Ne hoës heu leinet, penasa en
heu en d'ed erouet Mab Dén, en tu queta ag er bed,
en d'ed heu erouet d'ed ha m'ed!

5 Clouet perne, eus eus, e teli en d'ed d'ed e d'ed
hag e eus, hag heu erouet d'ed e heu, hag a eus an
eus m'ed er hag bras-quin.

6 Ras-e deuto men d'ed eus, an heu m'ed er
hag bras-quin. Ras-e Mab Dén ne eus quet d'ed
er pen en d'ed D'ed arben.

7 Ind e luras tabou: Perne eus Moise en d'ed eus
goude-m'ed eus d'ed eus er heu a eus, hag he
eus quet?

8 Eus e luras: quet e: Moise, d'ed en arben ag er
goude d'ed e heu, e gous m'ed an gous quet

bon oraguné; mais ne sé quel di-cé cé ag et pā
quatan.

9 Eïd on mé, m'el lare d'oh: Pihue-benac e lare
é vofo, murelt ha can volé dré en arben ma lé dā
pēhed guēd unan benac, hag e sūné guēd un ardi, e son
un avoult; hag en lare e sūné d'ur vofo dīagut
di-cé dōh lé frid e son chut un avoult.

10 E nīcplēd e lare tahai: Mar di di-cé é sūd un
dā dīndet, guēl é bout lare dīndet.

11 Jous e lare tahai: En cé n'ind quel avōd gōt
et guāc-mā, s'en dā mēt et ré en dā dīgandēt et
venōh-cé quel Dōd.

12 Rac bout e son tud spāhēt, peré e son guēd
di-cé a gōt en mām; ha tud spāhēt peré e son lē
spāhēt guēd en dā ardi; ha bout e son tud spāhēt
ag en dā lare spāhēt en-un dā en arben ag et
Rāndēah en Nēan. Pihue-benac e ille gōt, bogēt.

13 Nōd dīgandēt e cé bet bagulē de Jous, cīd m'ā
devōd lūqēt é mōm arh-e-hai ha pōdēt avōt hai;
mā é nīcplēd en sēllē en ur lōrdōm.

14 Jous ag é dā e lare tahai: Lōsqēt et vāg-
līgand-cé de sōmēt, ha ne vīrēt quel dāb-e-hai a dōtāt
t'ēgē, mā Rāndēah en Nēan e son d'ur ré lare dōb-
e-hai.

15 Hag arlerc en deus heñvel é abour arb-a-hai, en e yez é hent.

16 Unan ag er ré e oé he, e dostas tchou hag e heñvelas gwi-hou: Etrez Mad, petra e reñan ma gobar eiz en deus er vuhé pades da virualquin?

17 Jous e larns: Feras e heñ-hui é on mad? N'en deus nemet Doué ag e zen mad. Hama, mar venet nemet er vuhé, miret er gwerhemmas.

18 Pére, e heñvelas en? Jous e larns tchou: Na vlet lañe de sên erbet, na vlet quat lous, na lañr, na fall teat.

19 Hui e heñvelas hen tad hag hen marn, ha hui e garou hen nemet di ah hou g'houan.

20 En deus youaneq-e é larns tchou; Grevit e mès er pih e laret, ag en ead tchouas, petra e chous heñ gwi-n'eign d'heñr?

21 Jous e larns: Mar venet heñ eñez, quirit de heñheñ er pih e heñ, ha heñt er heñ aneñ d'er beverien: ha hui hen pou an tchou en Noun; hag arlerc quement-e, deñ ha heñt mé.

22 Mès pe gjeus en deñ youaneq-e er gow-eñ, en e yez qu'gwi-gheñt, rec mada heñ en deñ.

23 Neñ Jous e larns d'e adeples: E gwiñeñ, e

laron d'oh, penaus e ma dlan d'un den pibleis monnet
er Rantolenn en Nean.

24 Hag el laron d'oh hosh: Hosh é d'ar harvel
trouma dré gracen en nedeus, eil d'un den pibleis
monnet er Rantolenn en Nean.

25 E niscipibl éu er cleusin quement-oh, e al
blaset, hag e laron: Pibleis outa e eil gader é salve-
diguosh?

26 Mee Jesus e sellas d'oh-t-hai, hag e laron: Avel
en dud en dra-se e son dlanellou: mee avel Dené p'oh
tra e son guellou.

27 Neat Pierre e laron de Jesus: Hui e huih en
hau n'is l'act p'oh tra avel hou q'hui: p'oh g'oh har
hou al outa?

28 Jesus e laron dehai: E g'ariont m'el laro de:
penaus hui p'oh e son deid arh me lech, pe sei en eil
garediguosh, e pe vou Mab en Den avel arh er gader
é vrasod, hui e vou avel eil arh deuan gader, ha
hui e vrasou en neuan tribu Ierul.

29 Ha pibleis-benue, dré g'ariont avel en, e aileus é
dy, p'oh é v'edder, p'oh é h'edder, p'oh é dud, p'oh é v'ou, p'oh é
v'ou, p'oh é v'ou, p'oh é v'ou, en deuan eil avel
unan hag er v'ou p'oh de v'ou.

hounidision, ha peiet-hañ, éu ur monnet dré er ré e sou
deit debnachan bet er ré quetan.

9 Rao-ef a pe hum zizous er ré e of deit ardeh en
undevél ar, ind e diguennéus pob a diner.

10 A pe of deit tro er ré quetan, hañ e chorjé e
diguennéus mui avaid er réral : mui pob a dier
n'ou deit quet quin.

11 Ha quement-ef e luras delai hounidision ind
d'en pesteo.

12 Éu ul laret : Er ré-ef e sou deit debnachan, n'ou
dès labourer mui en ardeh, ha hañ ou ha quement é
omb-ai peit e sou bet abad en dé é labour hag é
taouélér.

13 Mui sou e luras de hounidision : mui mui, mui
mui gure erbet deit-ah : mui hañ gure mui gure
n'ou avaid un diner dré mui.

14 Quement er pob e mui d'ah, hag hum dier. Mui
felle d'ou mui d'en hañ sou deit debnachan quement é
d'ah.

15 Ne gure-hañ é allan gure er pob e gure a mui
mui? Ha d'ou é d'ou legad-é mui d'ou, mui mui
mui mui?

16 El-ef er ré debnachan e mui er ré quetan, hag er

ré gantat e ven er ré dahadhen: neu paed e neu gubant,
 neu diband e neu diffochet.

17 Ha Jesus e yas de Jerusalem hag e gantres a
 dà e roue d'ar c'hêr, hag e luras delad:

18 Cheta e luras de Jerusalem, ha Mab en Dêa e
 ven laqueit etre decour er Pen-Vêlean hag er Scribed,
 per e rarnou d'er marthe,

19 Hag el laqueat e reit etre decour er Gentiled
 arad gaher gont anken, arad er febiad hag arad er
 stagoc'h ar e groñ: hag en divad de eus e alhou a
 rarnou de vilho.

20 Neat neu laqueit Zebadi e dastas de Jesus gant
 he deu vab, hag en adous de er heulen gant heu un
 dra.

21 Hag eus e luras teli: Petra e heulmet-hei?
 Groñ, ead hi, ma ven neu deu vab, de heu marthe,
 arad neu a rarnou d'eh, en arad e gñ.

22 Ma Jesus e luras teli: Ne heulmet quat petra, e
 heulmet ha he e eileu ivad er halio e ivad ma? Ya,
 ead he, al e eileu en ivad.

23 Gñ e, ead Jesus, he e ivou er halio e ivad;
 neu eil heulmet ag en ta d'eh, pe ag en ta d'eh,
 r'eu de quat d'eh ma e er r'eu d'eh, en heulmet e ven
 eil d'er ré de boré en de eil eil ma Zed.

24 Ha pe glesas en d'êc arall, ind e rebrêchas d'êc en den v'êr.

25 M'as Jesus heu galhuas dirao-t'heo, hag e leuer Gout e ret penaos er Penrou vras ag en dad en d'êc p'êr sch-n'hai, ha penaos er ré gualloc'edec e sinona en l'êc sch-n'hai.

26 Ne vou quet d'êc d'êc d'êc; m'as p'êr-as-b'êr e fellou d'êc heu h'raueh d'êc-d'êc, v'raou goah av'êd d'êc.

27 Ha p'êr-as-b'êr e fellou d'êc heu er beten sch-n'hai, v'raou sch-n'hai d'êc.

28 El n'e quet d'êc Mab en D'êc d'êc heu d'êc d'êc, m'as av'êd d'êc d'êc, ha rein e v'êr av'êd d'êc d'êc d'êc d'êc.

29 Ha pe ont oad quit a Jericho, un révêl vras e dad e yas sch-n'hai.

30 Ha d'êc den révêl d'êc, p'êr e d'êc sch-n'hai e heu, e g'êr-as penaos e treuereh Jean; hag en révêl heu de heu, d'êc al l'êr: Etreu, Mab David, heu p'êr trêh d'êc-sch-n'hai.

31 Hag en dad e gourdonaé sch-n'hai, d'êc en heu de d'êc, hag ind e heu heu d'êc d'êc, d'êc al l'êr: Etreu, Mab David, heu p'êr trêh d'êc-sch-n'hai.

32 Ha Jean e sch-n'hai, heu galhuas hag e l'êc d'êc: Petra e fell d'êc m'as rein av'êd-d'êc?

53 Hag ind e lous dichen : Etre, digasett hon
deulagad d'omp.

54 Ha Jesus en doe truhe d'oh-t-hui, hag e hepar
e soun arh en deulagad; ha quenteh en deulagad e
gwas er goulen, hag ind e heññas anebon.

PENNAD XXI.

EL ma tosté Jesus de Jerusalem, ha pe oant deid de
Yehouza, tost de vané Olivéd, en e sardas den ag
é discipled é rang.

2 En ul laret : Quérhet d'er vour'h e son dino-hah,
ha ind e gwas un sardas staget, hag hé heññet ind
d'hi: distaget ind ha digaset ind d'ign.

3 Ha mar goulenner gret-n-oh, petas é est quement-
oh, laret en en deñ en Etre d'habér anebé, ha quenteh
en hon heparas de vanet.

4 Mes quement-oh al e son digohet arvid hepar de
vot é guiriont er pñ e of bet laret dre er profed en ul
laret:

5 Laret-d'er vour'h Sion : Cheta hon vané e en deñ-
oh cunñ, hag saret arh un sardas, hag arh en soun
lhen, en haal e son iden er ilg.

6 En discipled ena e yas hag e lous di ma of bet
gwerhemmet deññ.

7 Hag ind e gallas de Jesus en anwreth hag he hêbêl, hag en gulas gred en dilled hag e laques Jesus de chequesin arh nêh.

8 Un nêvêl bras e dud e lédê en dilled en hent, lod arall e droêl barren goê, hag en mûlê êl hêl ma têlê trencêl.

9 Har er rê en helêl e larê a vêlê ihosêl: Hosanna de Vab David! Beren benigast en hari e na alerh Douê! Hosanna ê kên en Nêen.

10 Ha pe cêl cêlê ê Jerusalem, ol dud e larê e cêl bêmet hag e larê: Pêus ê hennêl?

11 Hag e rê e cêl gret hen e larê: Hennêl ê Jesus er profet pêsani e zov e Nazareth ê Galile.

12 Ha Jesus e yas ê Ty-Douê, hag e censes er mêt er rê el e hennêl pê e hennêl ê Ty-Douê, hag e tîcetus tîcetus er varadikêl argest ha cêlêrêl er varadikêl cêmet.

13 Hag e larê dehaê: Scrîvast-ê, Mo ay e ven galvêst en ty a bedon, mas hêl e hêl groêt anêl en er groêt lêron.

14 Nêen en dud dall hag er rê gam e mas d'en garvêl êl Ty-Douê, hag ena e yêlêl anêlêl.

15 Mas pe hêlêl er Pen-Yêlêl er varadikêl e hêl, hag er vugêl pêrê e hennêl êl Ty-Douê: Hosanna de Vab David! e sêlêl drong êl en calouen.

16 Hag ind e luras dehañ : Ha dehañ e heñ er pella
e lura er re-mañ ? Ia, emé Jesus dehañ, ha ne hoñs hui
leñet bisseñ penaos ag er vâg er vugale hag ag er vi e
nou arb er vîta, e tennañ er gwellen melleñgeseñ ?

17 Hag eñ en lurasas lra, hag e ysa er mae ag er
ger, é Bethania, hag e dehañ lra.

18 D'er vîla pe nistoeñ é lra, en deñ nan.

19 Hag e lrañs er figadon arb é lra, hag e tenna
dehañ, ha ne geras nêra arb-nêi, moid deñs hamp
quén, hag eñ e luras d'el nêcplêd : Re rei bîchulquén
fêch ebet arb-arêh, ha queneñ er figadon e vîla.

20 Ha pe lrañs en nêcplêd en deñ-êd e cent bîmet,
en al lrañ : Penaos e ma bet sêbet queneñ er figadon ?

21 Mas Jesus e luras dehañ : E queneñ m'el lra
d'oh : Mar hen peld fê, ha mar ne vebêh quet in arvar,
nê quet diarben er figadon hamp quén, e vebêh el-êd,
mañ ebet ma lrañs d'er mañ-mañ : Sêbet hag hui
taolet er mœr, queneñ-êd e vebê gressit.

22 Ha queneñ lra ma lrañs hui gressit gressit fê d'oh
e von reñ d'oh.

23 Ha pe oñ oñd en Ty-Doué, er Pen-Vîla hag er
Rê-Gesh ag en deñ e deñs dehañ el me oñ de perdig,
hag ind e luras : Aberk pîlañ e heñ hui queneñ-êd ?
ha pîlañ en deñ reñ t'oh er gressit-êd.

24 Ha Jesus e laras: Mâ boulenon chad gost-a-ch en dra, ha mar el laret t'eign, laras e reus chad d'oh a berh pilas e lras en treu-ad.

25 Badient Yehan e betan é ma eus del? Pé ag en Nean, pé ag éu dad? Mes ind e gouas d'oh-a-hal hag e laras:

26 Mar laremp ag en Nean, eus e lras d'omp: Pene eus ne hoës hal erdet dehon? ha mar laremp ag en dad, e velenb gouasit eus d'ine en dad; ras en el e gouas Yehan aveld er profed.

27 Hag ind e rouselas hag e laras de Jesus: Se bouyent quet. Hag eus e laras tehal: Ha mâ ne laras quet t'oh a berh pilas e ras quement-cé.

28 Mes petra e chagot-hal? an d'eu en d'oh dea vab; hag eus e yas de gouasit er betan hag e lras dehon: Me ras, qu'ebet hinitas de labourat en hanteg.

29 Mes eus e laras: Ne hois quet. Mes goudé e ras que dehon, hag e yas.

30 Donnet e lras chad de gouasit er galle hag e laras dehon en haval dra, hag blandin e laras: mantet e lras, Eutra; mes eus ne yas quet.

31 P'flassi ag en dea-ad e lras venediguent é dad? Ind e laras dehon: Er betan. Jesus e laras dehal: E

guirioné m'el lare d'oh penaos er breññidabl hag er guiriel hou tioranguel é Rostidenn Doué.

32 Hec Tehou e sou deid d'hou gavouré en h'et ag er haññad, ha n'hoia quet credet dehou: Mas er haññidabl hag er guiriel en d'eo credet dehou: He hal goudé en dent guiriel quement-oc n'hoia quet bet a he, ha n'hoia quet credet dehou.

33 Chalenet al lever-culet arall. Bont e oc ur Pentec pelard e blantas ur haññad, hag e bras ur h'ien en dro dehi, hag e blasas ur bouasquel hag un touer: hag er bras a g'he de labourision, hag an e yas d'ar vro pell.

34 He pe denté amañ er frith, an e gwas é v'haññon truas er labourision, av'ed dentant frith é haññad.

35 Mas er labourision goudé en dent croquet en é v'haññon e soas arb anan, e blasas er guiriel hag e v'has en arall.

36 Cassin e bras aré v'haññon arall eus m'ioh eil arag, hag iad e bras dehi un heval dre.

37 En ta dehañhan an e c'was dehi é val é-aran en al laret: Doujeu e reit an mab.

38 Mas er labourision en ur haññet er val e luras d'ar-a-ha: Hec'h é er m'ieur, deid, labour arbon, ha quementoc é anad.

39 Ha goudé en dont creguet én er anken, ind e tadas anken en tu arall d'er hainteg, hag el laka.

40 Pa sei eria en Eutra er hainteg, petra e hui-ma d'al lebourerien?

41 Ind e laka dehera : Dismantein e hui quentel en dud droug-ae; hag e hui e hainteg e gñer de lebourien arall, pñer e hui dehera e frñh én en anken.

42 Jesus e laka dehera : Ha n'heia hui hianet kint er eritar : Ke mein en dea tualt er re e ae de hianet e ara deid da vont er pen-mein ag er horn : gnet en Eutra e ma bet goret quement-ae, hag en dra souder eua d'hen tualget?

43 Deñ-ae m'el laka d'oh, Penma Rantelach Deñ e von laket e gnet-n'oh, ha reit d'ur betl pñer el laket de rein frñh.

44 Ha pñer-kenac e gneten arh er mein-ae e von terret; hag arh pñer-kenac e gneten er mein-ae e von maligret.

45 Ha pe gneten er Pen-Velosa hag er Pharisien e lever-eket, ind hianet penma e gnet ag anken.

46 Heant en deñ de creguet arh na hen, ma en en deñ diren en deñ, ma ind e gnetet anken arall ur profet.

PENNAËD XXII.

HA Jous e gouma heñh gant lavar-cubet, hag e larns telad:

1 Ruzidolch en Neam e sou lavar d'oh ur roué péhant e venne diroela é val.

3 Hag e gouma é vñaññion de galvach d'en ardeus ur ré e of bet pedet; mas el n'ou deé quet péant d'arret,

4 Ean e gouma heñh vñaññion arall elt lavar telad: Cemperet e mès ur préb, labet e mès en éheñ, hag er péh em heñh laqueñ de lardeñ; dardé é of en tren, deit d'un arde.

5 Mas ind e ysa péh mas d'é d'é, lod arh er masen, la lod d'ou marhaden.

6 Lod arde e han goumerna deñ vñaññion er roué, he gerdé n'ou deé ind gal-caset é péh tu, ind en laqueñ d'er marhad.

7 A pe gouma quement-of er roué han laqueñ de ardeñ, hag e gouma é vñaññion péñ e larns er lardion-sé, hag e laqueñ han larn.

8 Néñt em e larns d'é vñaññion: Péh tre sou dardé en arde, mas er ré e of bet pedet ne talhen quet er heñh heñh ag en arde.

9 Qu'étriet vata dré én bettera, ha pedet el er ré e gaveret.

10 Hag é véhéllia e yas vata dré en bettera, hag e dolpas mad a fall, el er'eo doé arret, ha sal en erod e mas de vout ha a doé doé taal.

11 Mas a pe nia er vout, eun e heñla doé taal azan ha n'en doé quer é heñgament eroden.

12 M'azé, éné er vout, pérac e heb hai doé e-mas heñh ha cuspement eroden? Eñ déa-sé e cheun heñh cennin gria.

13 Neñ e vout e laras d'é véhéllia: Seaguet eun dré en tréd hag en decara ha taulet eun én sibéllia e diaerret: a-sé e vou daron ha tuchereah d'ér.

14 Rac poad mad e sou galkoot, ha d'hañd e sou d'hañt.

15 Neñ er Phariseñh hañt gouas étré-e-hai éd arrouad en te de d'apost Jemas en é gouas.

16 Ind e sereñs eun lod a ou d'iscip'h, gead Herodias éd laret tehou: Eutru, gead e heñh é laret perpet er heñlañ, hag é qu'éret Marn Doué quer clous d'ar ré el d'ér ré rall, ha hai e heñh en laret curreñt éd en al.

17 Laret f'emb eun heñ change er gacment-men: Ha d'hañt é heñ, ya pé nara, palen en tribut de César?

18 Mæs Jorus p'chari e hankeñ en fallerñ e laras
tehai: Tud hen a g'heñter, parac en em anvet-hui?

19 Diaconit t'eign er p'ch argant e sellet p'alc'h de
Cœur. Ind e bras dehou un dinar.

20 Naeñ Jorus e laras dehai: P'ch lavredigeñch ha
p'ch hankeñ e sou marchet er er p'ch-ol?

21 Havredigeñch ha hankeñ Cœur, é mæ ind; Hema,
eññ Jorus, diaconit de Cœur er p'ch e sou de Cœur, ha
de Zouñ er p'ch e sou de Zouñ.

22 Ha pa ind e g'heñna quereñt-ol e sou scoñet
bras, hag arberñ en deñt k'net anheñ, ind e yas quit.

23 En di-ol er Saducaeñd perñ e lart ne alheñ
quet en deñ a varheñ de v'heñ, e sou d'en g'arveñt, hag
ind e bouleñnas en dra-mañ g'uet-hou:

24 En al lart: Eutra, Mæñ en d'ra lart: Mar
marheñ unan benac heñp heñgall, re sinheñ é v'heñ d'è
voñ v'ed digas heñ d'è v'heñ.

25 Mæs heñt e ol en em mæñq selh beñ; hag er
betan g'ueñt heñt heñ dimet d'ur voñ, e varheñ;
hag el n'en deñ quet a heñ, em e lareñq é p'ied d'è
v'heñ.

26 El-ol e digeñnas d'en el, d'en d'ried beñ en
v'heñ.

27 En deñheñ el er voñ e varheñ cheñ.

28 Mas a pe s'fhou en dud a varhuo de v'hou, a b'houi er s'fhou, e vou-hi peid? Rao ind el en des bet anchi.

29 Mas Jesus e recondas hag e levas tehai: Hui furlat e hrot, ha ne karabot quet er Scritur na gualled en Etreu Doué.

30 Rao pe s'fhou en dud a varhuo de v'hou, ne vou an diadot hant, hag hant n'en dou peid er bet; mas en el e vou el. Alid er Baronia.

31 A s'fhou er s'fhou ag er ré varhuo de v'hou, ha ne h'ou h'ou h'ou er p'ch e vou s'fhou, pe h'ou d'ou en Etreu Doué:

32 Ma vou Doué Abraham, Doué Isaac, ha Doué Jacob. Eui e vou Doué, n'ou ag er ré varhuo, mas er ré v'hou.

33 Hag er h'ou e ch'ou h'ou, é ch'ou er h'ou-s'fhou.

34 Mas a pe g'ou er Phariseid en dou Jesus laqueit er Saduceid de ch'ou en b'g, ind e an el d'er h'ou.

35 Hag an a tehai, dou ag el mas, e h'ou g'ou-h'ou, é ag an anchi,

36 Etreu, p'hou é er g'ou g'ou-h'ou ag el h'ou?

37 Jesus e laras tebeu : Hui e gírewa hou Touté a ol hou calen, a ol hou speréd, hag a ol hou ç'intan :

38 Hometh-é er gartas hag er vrassan gourhemer.

39 Ha cheta en cil péhané e neu harval dah hometh : Hui e gartas hou neuhan el dh hou ç'huzen.

40 En nílho horhemer-ef é un ol el lóen hag er heffetéd.

41 Neut er Phariséénéd en hrom delpas, ha Jesus e boulenas dehai :

42 En ul laret : Petra e chonget-hui ag er Chrouet ? De bího é-ma eun mab ? De Zavid, e nílho-l.

43 Hag eun e laras tehai : Penas eun David, dré er Speréd, en er gálho eun é Eutra, éu ul laret :

44 En Eutra en déu laret d'eun Eutra : Aset éu ta dého d'eign, bet que n'han hou laquet hou ç'insbourien ého hou treid.

45 Mar er gálho eun David é Eutra, penas é-ma eun é val ?

46 Ha déu ne sehanteras gár deho : hag a bouderé déu ne grolas en sterpein.

FESNAD XXIII.

NEXÉ Jesus e gartas deh en dad, ha deh é discipléd.
 2 En ul laret : Er Sotíed hag er Phariséénéd e neu aset ach gadoér Moise.

3 Mired enta, ha gressit quement ind e l'arri d'oh;
 mais ne rehat quet arri ou g'aberdou; rac ind e l'arri, ha
 ne heurt quet.

4 Rac arriin e l'arriin b'ebou poudr ha d'ougeus, hag
 ou laquat e l'arriin arri d'ougeus en d'ou, mais ne f'ill quet
 t'ebou ou f'ichain quet ou l'arri.

5 Mais ou ol ob'ebou e l'arriin arri d'ougeus quet
 en d'ou; rac l'ebou e l'arriin ou ph'ebou, ha l'arriin
 ou d'ougeus.

6 Carriin e l'arriin er l'ebou quet d'ougeus, hag
 er g'ebou quet d'ougeus.

7 Hag er l'ebou d'ougeus, ha l'arriin quet
 quet en d'ou: Entou, Entou.

8 Mais l'arriin ne v'ebou quet quet Entou: rac l'arriin
 l'arriin e l'arriin Entou: ha l'arriin ol l'arriin.

9 Ha ne quet d'ougeus l'arriin l'arriin en d'ou:
 rac l'arriin l'arriin e l'arriin. T'ebou l'arriin e l'arriin
 Nean.

10 Ha ne v'ebou quet quet l'arriin, rac l'arriin
 l'arriin e l'arriin l'arriin, er l'arriin.

11 En l'arriin l'arriin d'ougeus e l'arriin l'arriin.

12 Rac l'arriin-l'arriin en l'arriin l'arriin, e l'arriin l'arriin:
 ha l'arriin-l'arriin en l'arriin l'arriin, e l'arriin l'arriin.

13 Mais quet d'ougeus l'arriin l'arriin l'arriin l'arriin
 g'ebou, d'ougeus l'arriin l'arriin en Nean d'ougeus.

rac na é hec quat abach hea ç'haan, ha na léac quat mormet a bech er rô en dda heant de vourret.

14 Gosh t'oh Scribed ha Pharisidél ha a gheulér, dré ma lonquet diquaden en intervidé gret hea polanen hir: dré sé hai hea pou ar varrediguenh truanh.

15 Gosh t'oh Scribed ha Pharisidél ha a gheulér, dré ma ridén a hrér en dré ag er mair, hag ag en deuar arad gobér en discipl; ha p'tena greeth, gobér er hrér mab en Ihuana dihou heath mab avold oh.

16 Gosh t'oh charvatiguen dall péro a lare: Pihra-benac a deoua dré en Ty-Deuf, a sou nira; mas pihra-benac a deoua dré en our ag en Ty-Deuf, herneñh e sell dethiel d'é gair.

17 Tud diquient ha dall! rac p'heni a sou er vrasen, pé en our, pé en Ty-Deuf p'heni a mairla en our?

18 Pihra-benac, éné hai, a deoua dré en our, na sou nira; mas pihra-benac a deoua dré en rô ag a sou ar-a-hi, herneñh e sell dethiel d'é gair.

19 Tud diquient ha dall! rac p'heni a sou er vrasen, pé er rô, pé en our p'heni a mairla er rô?

20 Pihra-benac outa a deoua dré en our e deoua dré hi, ha dré gairment a sou ar-a-hi.

21 Ha pñe-bennac e doueas dré en Ty-Doué, e doueas dré en Ty-Doué ha dré en hant e cheue sturb.

22 Ha pñe-bennac e doueas dré en Neun, e doueas dré eadour Doué, ha dré en hant e zou sebet arb-a-ha.

23 Gosh t'ah Scriber ha Pharisieñed han a gleser, hai péré e hai en davec arb er vout, en anis, hag er harnin, hag e Maet de heda en trea er arden varvas é er kisa, er vout, en trugur hag er fé. Red e c'é gabér en trea-mea, herah Maal er ré rall d'hobér.

24 Charratigosa dall péré e all ur buben hag e long ur harval.

25 Gosh t'ah Scriber ha Pharisieñed han a gleser, na golheir e ret en diavva ag er chopin hag er plad, naa en diabarh e naa han a herenci hag a kousir.

26 Pharisieñed dall, golheir de gaster en diabarh ag er chopin hag er plad, avel na naa chad gwa en diavva.

27 Gosh t'ah, Scriber ha Pharisieñed; dré na é harval dah b'ien g'ennet, péré e diavva en han s'ice c'ell d'en d'ad, naa péré éu diabarh e naa han a sequea tud varvas hag a bep breizadec.

28 Et-é hai chad, éu diavva, en han s'ice d'ien d'en d'ad; naa éu diabarh éu han a gleser hag a fallant.

29 Gosh d'oh, Scribed ha Phariséeréd jan a ghesér ;
 hai píré e síne bílén er brosdéléd hag e gíngl er bílén
 en dud dívlén,

30 Hag e laret : Mar veheréh bet én amser hon
 taden ne veheréh quat bet ledde gret-hai én goúid er
 brosdéléd.

31 El-é, héth test d'oh hai hon g'heron penne hai
 e neu bagalé er ré en dás lébet er brosdéléd.

32 Hag é-oh deíd de larpén er voual hon taden.

33 Aérón, rumad en aéron-víhar ! penne é telot-
 hai té véra en lívra ?

34 Deí-é, chetn é han de goss d'oh profetéd, ha
 tel fur, ha Serthéd ; ha beut e von a nahai lod e legachet
 d'ar marhe ag er groé, lod aral e von díspennet e deulé
 én hon synagoguen ha esset dé-é-oh a gar de gar ;

35 Eñ ma oulhen arh-a-oh ol er goúid dístan e
 neu hai achilét arh en deuar, e brosdé hañ en dás glén
 Abel, hai hañ Zachari, mañ Baruchi, e hoé lébet éré
 en Ty-Doué hag en anar,

36 E guirioné m'el lere d'oh, quement-é ol e goss-
 hen arh er rumad-tad-men.

37 Jerusalem, Jerusalem, péhant e laque d'ar marhe
 er profetéd, hag e sínnente d'houlen-mén er ré e goss
 deé-oh a me fur, quat a héth en e mée-mé venet

dastan hon pagelê, avêl ma tastan er yar hi fousinet,
 idan hi divaequel ! ha na hoêl quest venet sêtain.

28 Imber, hon ty e sel da vent ul hôl dêlêat.

29 Rao el lareu e ran d'oh r'om guêlêat ma let
 en dê ma lareho: Revon mêlet en lare e na é lareho
 en Etreu Doué.

PÉRIODE XXIV.

HA Jous e yar er maw ag en Ty-Doué. Hag é
 discipulê e dastan, avêl discipin tchon er var-
 guêriou tro-ha-tro d'en Ty-Doué.

1 Maw Jous e lareu dêlêl: Ha guêlet e ret ha er
 el tava-sê ? E guêriouê m'el lare d'oh, na chomou qui
 a-mou maw arb vain ; discipet el e v'êat.

2 Hag el ma cê Jous anêl arb er maw a Ollêl,
 é discipulê e dastan tchon é-ouh, en ul lare: Lare
 t'ouh pagours e t'igêhou en tava-sê, ha d'oh p'êl arêl e
 vou laremet hon s'omêdiguêh ha tu dêlêlêr er b'ê-
 men.

3 Ha Jous e lareu t'êlêl: D'êlêlêl a vent l'êlêl
 dêl maw h'ouan.

4 Rao oalê a d'êl e m'êl ên lareho, hag e lareu:
 Mo sou er Hrouist, hag ind e h'oumêu h'êlêlêl.

5 H'êl e gl'ouêr a'êlêl comê a v'êlêlêl, a d'êlêl hag

e d'epañh ; mes dibodlet e henn harbein nac ret-d' me
figañh en tren-af, mes ne von quet boñh nañ von en
tu dehoañh.

7 Rac gallet e von e sehel pobl dach de babil, ren-
teleah dach de ranteleah, ha hent e von bocunaco, queltet,
ha creinen deuar é cala a bliaen.

8 Hag al en tren-af ne veint moid er pen quetan ag
er poñien.

9 Nac e veint laqueit étre deuar en dad a vren
de von anaguet ; heñ hou laqueit d'er marhe ; ha heñ
e von enacit gual al er bebin d'ré en arben a me
harhe.

10 En anac-af hent e von ré hag e geyou arben-
nen-a-lan, hag e goñhen, ha ne von étre-a-hañ moid
er ha heñ.

11 Ha deuet e heñ cala a fall brofetid p'et e
houen bilieñ a dad.

12 Ha nac ma von crosquet er fallanté, aranté e
houet é cala er heñ cala a dad.

13 Mes en hani e nihen mod heñ en tu dehoañh,
e von salvet.

14 Hag en arbel-rac ag er Ranteleah e von p'et-
gual d'ré er heñ al, eñ teston d'en al bebin ; ha nac e
tel en tu dehoañh.

15 A pe hantebat di Mâ santel en trea blaousêre a
hêr en dâs cunnet er Profet Daniel, en nomb e lina,
houyêr.

16 Er ré e von neas é er vrb a Jude, tchéent ar er
mançien :

17 En nomb e von ach en douên ne zischentet quat
en quendr nêre en é dy :

18 Hag en nomb e von er mançen ne zistroet quat
d'er gwr, en guquin é zillêl.

19 Man gosh d'oh er gwaçé e von beasê pe ma-
guetad en anêr-af !

20 Pedet esta en Ertre-Dreaf eid ne vebat quat en
de dâs d'er gonian, pé d'er sadorn.

21 Rac neas er gloas e von quen lina, ma nen dâ
chet a het beasê en pen-quetan ag er bod lani berê
dob-d'hi, ha ne von hirtuquin.

22 Hag a pe ne vebê quat berêt en dâs-af, beasê
ne vebê salvet, man berêt e vint dré en arben ag en
lignan diffoet.

23 Mar lere d'oh, neas man beasê é ma er Christ
a-men, pe é ma a-bont, a'er hredet quat.

24 Rac guêlê e von fall Christêd, ha fall profetêd
pêr e berê burhaden quen sonçina me lartebent, pe
vêlê guêlê, en mançen diffoet.

25 Nô gous a quement-cô, é covra.

26 Mar vê lavet c'oh ceta: E ma en distro; ne yet
quet d'ina, é ma a-ma, é l'ih c'ohetan ag en ty, ne grêlet
quet.

27 Rao er Chroust e vel é ur vregonen p'hané e
ride a zoh er s'ho-h'ho! d'er h'oh-h'ho!; é-cô e von
d'ann'g'ann' Mab en Dén.

28 Nô v'ann' m'ann' e von er h'ov, ina en h'ann' dolpon
er sp'ah'éri.

29 A'oh'oh en d'oh'oh-cô a g'oh'oh, en h'ho! e vel de v'oh'
g'oh'oh, é l'oh' e von h'oh'oh sp'and'ér, er s'oh'oh e g'oh'oh
ag er N'oh, ra' er n'oh ag en N'oh e von h'oh'oh'oh.

30 N'oh e von g'oh'oh é sp'and'oh'oh é a'oh'oh s'oh'oh'
Mab en Dén, ha qu'oh'oh e von cl'oh'oh g'oh'oh en ob p'oh'oh
ag en d'oh'oh cl'oh'oh h'oh'oh'oh, h'oh'oh e von g'oh'oh Mab
en Dén é t'oh'oh a'oh'oh er h'oh'oh g'oh'oh un n'oh'oh h'oh'oh er
v'oh'oh'oh v'oh'oh.

31 Eon e s'oh'oh'oh é A'oh'oh p'oh'oh, d'oh'oh er s'oh'oh s'oh'oh'
ag er h'oh'oh, e dolpon er ré d'oh'oh'oh ag er p'oh'oh h'oh'oh ag
er h'oh'oh, ag er p'oh'oh ag en N'oh h'oh'oh en a'oh'oh.

32 B'oh'oh d'oh'oh'oh ul lav'oh'oh'oh ag ur d'oh'oh'oh:
A p'oh'oh h'oh'oh t'oh'oh é h'oh'oh h'oh'oh en h'oh'oh h'oh'oh en d'oh'oh
sp'oh'oh, h'oh'oh e h'oh'oh é v'oh'oh t'oh'oh en h'oh'oh.

33 El-cé chad, a pe huchhet el en treu-sé, gortet é vou test Mab en Dén, hag é vou é soul en é.

34 E guirioné m'el lare d'oh : Ne detremoua quet er rum tad-mat, ne ven digohet el en treu-sé.

35 En Neun hag en deour e detremou, rum ne bouasa ne detremouet quet.

36 Mes arvid en dé hag en anotr-ot, ne bouit éla nag en Aléd en Neun, mat ne Zed hemb-quén.

37 Hag el me cé en délen Noé, el-cé chad e digohet de zomdigouesh Mab en Dén.

38 Hag el én délen aruz en deour hras en dad e anotr hag e ivé, e zindé hag é heé dinéna, bet en dé me yae Noé én arth.

39 Hag tad ne hachous quet en deour vras, quet ne me ha ne guais en el gort-hé ; el-cé chad e digohet de zomdigouesh Mab en Dén.

40 Neut e vou den én ur parq ; anan e vou quéméret hag er gallé e vou léat.

41 Dfous e vou, é valen en ur vellin ; anan e vou quéméret ag en arall e vou léat.

42 Rac-cé beah ar heu coud, me ne bouit quet de bét ar é tel en Estra démat.

43 N'en dé guir pouais pe bouyété en Pontic de

bêh ar é veli donnet, ean e veli arh é heard, ha ne leusquidê quet é dy de vent touillet?

44 Hui e velli euta heun derbiel perpet reih, nac ne heur et quet pegoara e tell Mab en Dêa donnet.

45 Pêtas euta e nen ar mêtual fur hag a seplia vad, pêhail en dda é Eutra earguet a é tyaguet, eit vein de gours de bêh tana é veit?

46 Eutra é er mêtual-ê, mar ar have é Eutra, a pe sei en drê, é heber d-ê.

47 E guicidê, mêt hec d'oh, ean e heui d'er mêtual-ê gurg uch el é mêt.

48 Maa mar d'eo er mêtual fell, pêhail e hec en é gûen: Dalcia e hec m'Eutra de mêt.

49 Hag heun heur de seocis quet é gen-velidion, ha de daibreis, ha de iveis quet mêtualien.

50 Eutra er mêtual-ê e sei d'en d'eo ne heuron quet, ha d'en ar ne heuron quet.

51 Hag er rumon hag el heur é hec quet en dda hec a guidê: Iao e von cleumen hircuhas ha turber-dent.

PENNAD XXV.

NÊÊ Rantolêh en Nean e ven heur dda dda gûerhêis parê, gûidê en dda mêt en g'vêlêis, e yao en arhen d'en en heid.

2 Mas pomb e schai e od amoid, ha pomb arall e od fur.

3 Er ré amoid e guendrê ou g'évêrien lomb quendrê ôls gret-hai.

4 Mas er ré fur ên ur guendrê ou g'évêrien e guendrê chad ôls ên ou lètr.

5 Hag dî na od quat bonn er priêd, lad e gouêen ên ur morgasquêd e na quêt pol de vort pomb.

6 Mas ardrê arde nos e od hat clonot ur vach é laret : Chetol er priêd é tomot, quêrbat ên arben debot.

7 Quendrê dî er g'évêriêd-êl e sêlêr, hag e amon ou g'évêrien.

8 Hag er ré amoid e lare d'ar ré fur : Reit domb ag hou g'êls, na quêt pol é von laret en ton ên bon évêrien.

9 Mas er ré fur e lare schai : Quand eun n'êr lètr quat erheall arid omb hag arid oh, quêrbat quêrbat de dy er varadêion ha pomb gret-hai.

10 Mas épad na yêr de breneis e tas er priêd : hag er ré ardrê e od dret e yas quat-hou é od en arid, ha arid e od hat cherret en êr.

11 Neosh er g'évêriêd arall e na chad, hag e lare : Entou, Entou, digoueret t'omb.

12 Mas er priêd e lare : M'êl lare d'eb gret guirêd, n'hou g'ambouan quat.

13 Béc' eria arb' hou coard, rae ne bouyet quat nag
en dé nag en ar, é péhard e tel Mab en Dén.

14 Hae haval é zek un den e yé d'ur vrô pell hag e
galles é retradion hag e leqas é zure étre hou
deour.

15 Ha de unan eus e hras poezab taland, d'un arall
den, unan hant quén d'us drévé, de heñ unan roré é
gueloud, hag e yus é hent quentéñ.

16 Néc' en hant en doé digueméret er poezab taland
e yus hag hou leqas é machedou, hag e hrasas poezab
arall.

17 Eñ hant en doé digueméret den taland, e hras en
hant dra, hag e hrasas den arall.

18 Més en hant en doé bet aréid unan, e yus de
grouadon en deour, hag e gales he argant é Eñtru.

19 Pell goudé eñtru er retradion e sas en dré,
hag e hras deñé deour en hent.

20 Hag en hant en doé digueméret poezab taland
e sas hag e sigasas poezab taland arall, éñ al larch:
Eñtru, poezab taland hant hou poé leqas étre unan
deour, cheta heñ poezab arall e m'he gomet.

21 E eñtru e hras dehon: Ervad, m'heñ mad he
petred, rae ma éñ heñ mad e treu dré, m'heñ leqas
eñtru treu hrasas, quéréñ é Méséñ hou q' eñtru.

22 Ka hani en doé bet den taland e sas chaf, hag e luras: Kêtru, den taland hui hon poé reiñ d'eign, cheta den taland arall e m'he gouziet oñpen.

23 E entra e luras dahon: Kevad, mikol mad ha perkoñh drô ma eh bet mad arh teva distêr, m'he hon lepad andrô teva breusoh, quêrhet é léiné hui é entra.

24 Mui en hani en doé digouarnet un taland hui quin e ma chaf hag e luras: Kêtru, gort e hon penes é eh un dîn diêrhet p'hami e vêd é l'êh é p'hami ne hois chet hadet, ha p'hami e tastam é l'êh ne hois chet strêket.

25 Hag e tas eun feign, hag e m'he cabot hon taland éh deuar: cheta e ran d'oh en drô er p'êh ag e m' d'oh.

26 Mui é entra e luras dahon: Mikol fell ha diêrhet, hui e honyê penes e rêdan é l'êh e p'hami ne m'he chet hadet, ha penes e tastam é l'êh é p'hami ne m'he chet strêket.

27 Kac-oh hui e talê reiñ me argent d'ar varadêon argent, hag e pe rehan d'êl, m'he d'êh tastet me argent gort en dra hui oñpen.

28 Laset entra en taland e gort-hon, ha reiñ en d'ou hui en d'êh d'êh taland.

29 Kac d'êh hui en d'êh e ran reiñ, hag en d'ou

cub; mes de n'ou d'ou d'ou d'ou, e vou laret a gual-
han er p'ha en d'ou.

30 Ha toulet er m'ou d'ou d'ou d'ou en d'ou d'ou a
d'ou d'ou: Iou e vou d'ou d'ou d'ou d'ou ha d'ou d'ou d'ou.

31 Mes pe rei Mab en D'ou en d'ou d'ou hag en d'ou
d'ou gual hou, mes en e d'ou d'ou d'ou d'ou d'ou d'ou.

32 Hag en d'ou d'ou e vou d'ou d'ou d'ou d'ou d'ou,
hag en e d'ou d'ou en d'ou d'ou er gual, d'ou d'ou d'ou er
d'ou en d'ou d'ou a d'ou er gual.

33 Hag en e d'ou d'ou en d'ou d'ou a d'ou d'ou, hag er
d'ou a d'ou.

34 Mes er Mab e d'ou d'ou d'ou e vou a d'ou d'ou
d'ou: D'ou d'ou, re d'ou d'ou gual mes Mab, d'ou er
d'ou d'ou e d'ou d'ou d'ou d'ou d'ou a d'ou d'ou d'ou
d'ou er d'ou.

35 Hag en e d'ou d'ou, ha d'ou e d'ou d'ou d'ou d'ou
d'ou d'ou; d'ou e d'ou d'ou, ha d'ou e d'ou d'ou d'ou d'ou
d'ou d'ou: d'ou ty e d'ou, ha d'ou e d'ou d'ou d'ou
d'ou;

36 Mes e d'ou, ha d'ou e d'ou d'ou d'ou d'ou: d'ou e
d'ou, ha d'ou e d'ou d'ou d'ou d'ou; d'ou d'ou d'ou e d'ou
d'ou, ha d'ou e d'ou d'ou d'ou d'ou.

37 Mes er d'ou d'ou e d'ou d'ou: D'ou, d'ou d'ou
d'ou d'ou d'ou d'ou d'ou d'ou d'ou, hag d'ou d'ou d'ou d'ou

saibren d'oh ; pé é garouët s'ohé, hag hun n'ê rei de ivein d'oh ?

38 Ha pegourz hun n'ê-ti hou heñlet kemb-ty, hag hun n'ê hou digennadret ; pé n'uh, hag hun n'ê hou huiquet ?

39 Ha pegourz hun n'ê-ti hou heñlet dan pé delbet é rangennou, hag omp deit d'hou garouët ?

40 Hag er Roué e laron deñvi : E guirioné e laron d'oh : deñ ma lui e heñt gressit quement-cé de unen ag er ré v'haran-mou a me v'adër, lui e heñt gressit quement-cé d'eign-mé.

41 Neñt-ma e laron chad d'er ré e vou a zorn deñ : Quérhet quit, tad milliguet, quérhet d'en tou padus de v'haran, péharé e zorn bet s'ant avad en D'ad hag é .Elad.

42 Eac nan e m'ê bet, ha lui ne heñt chet réit t'eign de saibren ; s'ohé e m'ê bet, ha lui ne heñt chet réit t'eign de ivein.

43 Homp-ty, e oñ, ha lui ne m'ê chet digennadret : n'uh e réu, ha lui ne m'ê chet gressit ; dan on bet ha delbet é rangennou, ha n'oh quet deit d'ou g'adé.

44 Neñt ind chad e laron deñvi : Eac, pegourz hun n'ê-ti hou g'adé de garouët nan, pé s'ohé, pé kemb-ty, pé n'uh, pé dan, pé delbet é rangennou, ha n'hou n'ê chet gressit mad t'oh ?

46 Nead eun e lareu dehal : E guirivad m'al lare d'oh, penans quement gach ha lui n'hob chet groetl quement-oh e qu'eur unan ag er ré alidreun ag er ré-mun lui n'hob chet e groetl éin hé-ver.

48 Hag er ré-mun e yoi quit ér malich padus de vichuquin, mun er ré divlan e yoi ér vuhé padus de vichuquin.

PENNAE XXVI.

HA goudé m'en deé Jesus par-laret en ol trou-oh, e lare d'oh alidreun :

1 Gout e ré penans e vou Paq idan dea oh, ha Mab en Dén e vou hequét éré decurn er béhéron eit bout staguet ach er groetl.

2 Nead er Pen-Yélan hag er Ré-Queten ag en Dad ham dalpas é ty er Béhé-Yrea, hebraet Céphas :

4 Eit deia éré-a-hai penans deuret ée hén e guetir Jesus hag el laquet d'ér marbr.

5 Mun e larent-oh, n'er hebraetoh quet épad er goudé, quet eun n'hun alidreun en deé inep-t-omb.

6 Mun el ma oh neé Jesus é Bethani, é ty Simon el lare.

7 Ur voés e mun d'ér hebraet quet er leir quet-oh

carquet a leuen froed heñk, ha talvoudus leue, hag er
seuilha arh é ben a pe et d'oh taol.

8 Quement-cé e zimpligues d'ea disciplid: Fene, e
leuant-ied, taret t'ren di-cé de goll?

9 Gued e vohé bet guerhañ hir er leuen-cé, ha reñ
é heñh d'er beureñon.

10 Mes Jemu p'heré e hariné en chenge e leue
dehai: Fene e rei-hai peñ d'er vohé-cé? an dra vel
hi d'ea gweñ en heñer.

11 Rac bout e vou perpet peureñon en hon m'ez,
m'ez vel ne vohé quat attila gweñ-oh.

12 Hag, rac m'ez talien bout laqueñ en deure, hi en
d'ea seuillet arh ne hore er leuen-cé, avad m'ez leueñ.

13 E gweñ-cé, m'el leue d'oh, ne vera é p'eh l'eh e
vou perdegueñ en aral-m'ez, comet e vou gweñ m'el-
gweñ ad er vohé-cé ag er p'eh hi d'ea gweñ.

14 Neñ m'ez ag en c'uzes apostol harinet Jedu
leueñet, e yu de gweñet er Pan-Véleu;

15 Hag e leue dehai: Petra e rei-hai d'ez, hi
m'el laqueñ d'et hon t'erna? Hag ied e gweñet dehou
et quement-cé t'egret p'eh argant.

16 Hag a heñderh ne glaequeñ m'el en m'el
laqueñ d'et en deure.

17 Mes d'er leueñ a alieu Pan, en disciplid e m'

de gaverit Jesus, hag e laras d'heñ : Men é vevret-hui ma cumpanschenh er pell e neu da vont gweñ al gader er Pasq.

18 Ha Jesus e laras tchui : Quérbet é kor da dy eo-e-mañ, ha larat d'heñ : En Euter e laro d'oh, testad e ra m'hañse, en heñ ty é tan d'heñ er Pasq gweñ men disciplid.

19 Hag en disciplid e s'entus d'oh Jesus hag e stallas er Pasq.

20 Querit'h al neu, neu laro laqueñ d'oh tan gweñ é menisc disciplid.

21 Hag a pe c'ont é t'ellereñ, neu e laras d'heñ : E gairioneñ m'el laro d'oh, neu a han-oh en gairhon.

22 Er gweñ-eñ e éo bet un t'ach eñhoñ avel had ; ha peb neu a tchui e heñtioneñ gweñ-heñ : Euter, ha m'el é ?

23 Ha Jesus e laras : En hani e laqueñ é neuñ gweñ-a-égo é plat, heñt'h é en gairhon.

24 Mab en Dén, avel gair, e ya qu'h, reñt m'el scribant ; Men gweñ d'en dén gweñ p'heñ e von gairbet Mab en Dén ; gweñ v'el bet d'en dén-eñ ne v'el bet heñt'h gweñ.

25 Neu Judas p'heñ e h'ent'us anheñ, e heñt'us eñt'h : Euter : ha m'el é ? Jesus e laras : Hui e heñ al laro.

25 Neosk é pad er goñ, Jesus e guentres bara, er benignas, en terras e tanwa, hag er hea d'ê nac'hed, éu al laret: Quemdret he deileet: En dra-mes son me heve.

27 Neosk éu er guentres er heilec, ean e dragutiqua é Ded, hag er herias deha, éu al laret: Iest al e n'heon.

28 Eac en dra-mes e son men guald, er goñd ag en testament neusé, p'chant von scalled eñ hillec, al ma von distellet deha en s'heon.

29 A vremen lareñ e ran d'eb, penaus ne veñ que mal ag er fréb-é ag er heñdég, bet en dé n'én veñ gant-a-eb-hai e n'heñ é Roudesh me Zed.

30 Hag aherh er gant e draguté, ind e yu er er Meusé Otred.

31 Neosk Jesus e lare deha: Oñ é gredet en arben-a-lan hinc'h dré en arben a me q'harhe. Eac scrihant-é: Me neosk er bagul, hag en deved e yel de bep tu.

32 Mes goñd me veñ aherh e vantes de vhes me yel en han rang d'er vré e Gailh.

33 Neosk Pierre e lare: Hag e gredant al er rind en arben-a-lan dré en arben e han q'harhe, eñ en né, b'heñquén n'én gredet harai.

34 Jesus e lare deha: E guirioné, n'él lare d'eb:

Héneah, qu'én ma garmen er hag, lui en rahou dré d'ar gath.

35 Quantik Pierre e lerus: Hag é volé ret t'eign marhad gret-e-eh, é guirioné n'hou nabeh hirbuique. Hag en al disciplid e lerus é d'hou.

36 N'oué Jesus é yus gret-hai én té l'ha hachast Gethsemani, hag en e lerus d'é disciplid: chomet e-men é pad ma hein en taniq e d'é eil gobér ma fider.

37 En e guéméus gret-hou Pierre ha d'ou vab Zebede, hag en e goéhas én ur globe hag én ur d'olédigoueh vras.

38 N'oué en e lerus: Glaburus é n'houen bet er marhad: chomet e-men, d'houasquet eil gret-e-éign.

39 En e hellas en taniq deb-t-hai, hag e l'ou d'ouha arb é ail deb en doner eil pedein, én al lerus: Ma Zad, mar d'ou tu, peñst er hañte-af deb-éign: mas neoh ne volé queit gret révé ma v'annedigoueh, mas révé hou g'hari.

40 En e yus arbed de garmen é disciplid, hag é n'ou garmen eusquet, en e lerus de Pierre: Petra, ne hein queit gretet bout d'houasquet é d'éign en arbed?

41 En n'hou d'ouha d'houasquet ha pedet eil ne

possabît quet en goul-chougen. Rag er sperid e neu
heut, hag er hing e neu gouen.

42 Euz e bellas deñ-t-hañ a meubé, hag e lras er
beden-meu: Mo Zad, mar d'ê ret ma ivin er balio-
men, hez venadignezh reren gred.

43 Euz e was en drô deval é disciplid, hag en lras
hezh consequet; rag heñt oc en deulegal gred er heu-
qued.

44 Mes euz en heusques, hag euz deuzas oc peñ-
un deireñd gred, en ul heñt en heñt couen.

45 Neñ euz e was de gredet é disciplid, hag e lras
deñ: Consequet beuzen ha dischidit. Chetu dig-
heñt e lras en er, hag é ha Mab en Dén de vout heñt
étré deuzen er biberon.

46 Sêñt, deñt, ret e en heñt en gredon.

47 Eñ oc quet heñt heñt é gred a pe tin Jude,
unan ag en eñt, ha gred heñt un eñt a dal gred
gredet ha biber, digred a biber er Pen-Véñt hag
abert er Ré-Gredon ag en Dén.

48 Mes en heñt e biberhas anebon en doñ ret deñt
er merche-men, en ul heñt: Eñ heñt ma vout
deñt, heñt-é, erquet en heñt.

49 Quenñt, euz e deñt de Jude, en ul heñt:
Heñt yeh, Eñt: hag euz e vout deñt.

50 Ha Jous e laras dehou : M'arai, de betra é oñ-hai deit e-men ? Neat lind e dolpas tro ha tre dehou, e gregous én hou, hag en dehou.

51 Mæs unan ag er ré oé guet Jous, e deouas é gleus, hag e droñs sebarh unan e dud er Bêlêg-Bras.

52 Neat Jous e laras dehou : Chadirret ou clem én é lén, ræ e guemant hañ cherrigo ag er gleus, e verhuou deé er gleus.

53 Ha erdele e ret-hu n'ellan quet peoleu res Zad, hag abou ou e ziguasché d'ouga erôpen deoude rumad Alod ?

54 Penas enia e vou er scritur laquet de vont é guirioné, e p'en dé marchet é-tali hont éi men ?

55 Neat Jous e laras d'er vanden tud-é : Deit oh d'ou hañer guet gleusier ha bibier, éi pe vobou ul lén. E oñ hañd é en hou menq e pe bardégad én Ty-Doué ; ha no hoñ quet laquet dou ar-a-han.

56 Mæs quement-é n'en dé bet digouet meit eit na vou laquet de vont é guirioné er péh en dñ hañ er brofoué. Quenté é alouplé en dehou, hag e dehou.

57 Hag en dud en deé quentret Jous er hañs vou de dy Colphe er Bêlêg-Bras ; mo e oé talpet er Scribd hag er Ré-Hen ag en Dud.

58 Pierre en hélia e nioel bet parh er Bêlêg-Bras.

ê pébaci é yas aïah hag e chequas guet er mabillon,
cû guilid pûh tre e guemêrelê en treu-ah.

58 Neosah Pen-Vêlesan, hag en ol Santedrin e
glaquef ur destonê carus hennê enneb de Jesus eïd el
laquat d'er marine.

60 Mæs ne gervant henni, deuste neosah ne ol dait
killoh a testen carus. Mæs da dehañhan-in e tas d'ev
hag e larus:

61 En deu-ah en d'ev larat: Me eïe d'emanetê en
Ty-Donê, hag er bleufet arê é curv tei d'ê.

62 Neot er Bêlêg-Bras e aïah hag e larus deha:
Ne larat-hai aïah d'er pûh e lare en dad-eï tæmh d'êh?

63 Mæs Jesus ne mæetê greeq. Neot er Bêlêg-
Bras e larus deha: Me haachemennê d'êh, aïah er
gêir Donê, lare t'emb ha hai-ê er Hævêst, mæh Donê?

64 Jesus e larus deha: Hai el lare: ha neosah t'êl
lare d'êh, é haclêhet un d'ê Mab en Dêa asêet en te
d'êha de vruetêl Donê, é sonnet arê er hogus ag en
Neon.

65 Neot er Bêlêg-Bras e ringene é aïah, éa el
larat: Touket en d'êa; de betra hun nêa ni haach haot e
deston? Cleuet e hoê en toukennêh.

66 Petra e chequet-hai a aïahet quement-eï? Tel-
vout e lare er marheh, e larant el.

67 Quantéh é of hat scopet en é arren; scotit a
dalen doura, hag ar ré berne hira hepar d'ar jettadain
én ul laret :

68 Christ, Profet, deugas pñne en dñs ha
scotit ?

69 Neach Pierre e of attia asbet er mra ag er
peth; neot ur vatñh e douas dehou, én ul laret : Hñ
e of chot gant Jous a Galile.

70 Mra en en mhaas dñne en oi, én ul laret : Ne
hougan quat petra e laret.

71 Ha pe dremet dré en de, ur vatñh arañ en
galile, hag e lura d'ar ré e of ino : Hñtñ of chot
gant Jous a Nazareth.

72 Pierre en mhaas eñ en dñvñd gññ, hag e douas
s'en hantñ quat.

73 Un harradeg arññ, er ré e of ise hñm delpañ
tro-ha-tro de Hñrre, hag e lura dehou : E gñññññ, hñ
e of chot quat un dñd-ot, mra hou heur en dñeo rññ-
mññ.

74 Neot hñm hepar de gññ-badain ha de douain
ne hantñ quat en dñ-ot, ha quantéh er hag e gññññ.

75 Rac-tñ, e tua change de Hñrre ag er pññ en
dññ laret Jous dehou : Qñññ ma carren er heq, hñ
en mhaas dré dññ gñññ : hag en e yus quit er mra,
en dar én é rñññññ, hag ur glaññ hñrre de é mññ.

PÉRIODE XXVII.

QUENTENH ed mōin, ed er Pen-Vêlean hag er Rê-
 Quetan ag en Dad e silhas comen d'êr-e-hal hag
 da Jesus, ed il hequet d'er marhean.

2 Hag ind e hras en ardein hag er hras diras er
 Goumour Ponce-Pilat.

3 Nead Judas pihani en dos gerdret anhean, e
 heuset e ed harret, e silhas que heurve en e galas, hag
 en e nacorus d'er Pen-Vêlean ha d'er Rê-Quetan ag en
 Dad, en trespod p'ch argand.

4 En ul harer: Pihad e mōin e heurhean er goad
 dirham. Hag ind e hras dahour: Petra e vera d'omb-
 ni? En dea-ed e mōi dah-oh.

5 Nead Judas e dirhas en argand en Ty-Deat, hag
 e ysa d'ham gregasain.

6 Mas er Pen-Vêlean e hras cheirein en argand-ed,
 hag e hras: Ne silamp quart ed hequet en treol d'êr ma
 ed gerdh er goad.

7 Rac-ed ardein en dent ham gerdet, ind e hras
 gerd en argand-ed parq er pedde, ed b'hefin en dad e
 silhas.

8 Eit quement-ed, er parq-ed en heah hishus en
 d'êr heurhean Halcedanus, da harer-e, Parq er goad.

9 El-cé é cé bet laquet da vout é gairiond er goumou ag er Preded Jevoni : Chabret ou dñs en tregond pñh segant, paré e cé garch en heni e nou bet pñst ha gñchet dñt rapalé berel.

10 Ha preuet ou dñs guet hai parq er podér, revé nou dñs en Eñtre Doué er goumoumñst dñga.

11 Jous enta e cé bet casset dirac er goumour, pñhant en atterças dñ-men : Hui-é Roué er Juivod ? Jous e lous debou : Hui el lous.

12 Dousta d'er pñh e lard inep debou er Pen-Véhou, hag er Ré-Guethan ag en Dad, ne sebaherous gñr er bed.

13 Neaf Pñst e lous debou : Ne gñest hai er pñh e lous en dad-cé inep dñh ?

14 Mas Jous ne santes gñeq ; er pñh e lous d'er goumour bout soufhet lous.

15 Mas er guethan cé de vail Vaseq nou revé er goumour é zistac dñn hai ag er brisouerion e vouté dñn dad.

16 Bout e cé neaf é ranguen un dñn gñl-eradet hañhet Barabaa.

17 El ma cé tolpet en dad, Pñst e lous debou : Pñhant e hañhet-hai ma lousqueñ d'oh, Barabaa pé Jous e nou hañhet er Hrouist ?

18 Rae ean e leuyt e cê drê ean en en daf el
laqueit drê e aouru.

19 Ha pe cê ariet seh é gadoit a varvedigouh, é
voê e gurus de laret dehou : Ne plet nira d'habêr
quet en dên divlam-af ; rae pdaist rae en bet hêhou
drê un hant ag é aivot.

20 Mee er Pen-Vêlean hag er Ré-Gouh e leuit
arh en daf de houlerna Barrehas, ha de gall Jous.

21 Er goarnour e lousa eria dehai : Pêhan ag en
den-ê e variet-hai me ven leusquet d'oh ? Barrehas,
e m'ind-ê.

22 Petra e reia-mê eria, erê Pilat, e Jous e har-
haïr er Hecist ? Berrehaquet arh er groêh, e m'ind-ê,
el d'ur voêh.

23 Pêh d'rang en dên ean groêh, erê er goarnour ?
Mee ind e haidê erê-ob-erê, ên al laret : Berreha-
quet arh er groêh.

24 Pe haidas Pilat penne ne haidê nira, mee e
crequet gouh-ar-houh er aïlar, e lous digous deur, hag
arlerh en daf gallet é deour d'êso en daf, ean e lous
êd en raf me ven divlam a varreha en dên-glan-af : el
ob-êh, gallet er pêh e hoêh d'habêr.

25 Quereit ind e lous ol : Dêet é erê de gouh
arh-a-erê hag arh har bagalê.

24 Nesé en e lezquas dehañ Barribas: Ha goudé en deat groet seourjela Jesus, en e lezquas deñ en deuren eñ hent staguet arb er groñ.

27 Beudilion er goarnour e gwas nesé Jesus d'er Preñstr, hag heñ dolpas er en deñ dehañ en eñ tre-stilion.

28 Ha goudé en deat en eñ d'hañquet, heñ e dehañ arb eñ deat er vantel re-tan.

29 Nesé heñ e heñ er carmen spenn, heñ lezquas arb eñ heñ, gant er goarnour eñ e seurn dehañ. Heñ e stoupet arb er glin deñ eñ heñ, hag e heñ gant anheñ, eñ eñ laret: A d'oh, nesé er Juved!

30 Heñ e seopet deñ en eñ xren, e gant er goarnour eñ eñ deñ eñ seurn, hag gant-heñ, heñ e nesé arb eñ heñ.

31 Arloñ en deat en eñ eñ anqueñ, heñ e heñ eñ eñ eñ deñ er vantel re-tan heñ, e lezquas dehañ eñ eñ, hag er anqueñ gant-heñ, eñ heñ lezquas arb er groñ.

32 En er laret e gant, heñ e gant en deñ e Cyren, heñ deñ deñ, hag e heñ dehañ deñ deñ Jesus.

33 Ha pe eñ deñ eñ eñ heñ deñ deñ deñ, deñ deñ eñ, Calvé,

34 Ind e gwerius dehou d'vret gwin ha vistre sajet,
 mes Jume ne rae arad en tachenad.

35 Goude m'en deñ son staguet arb er groñ, ind e
 deusas d'er bilou é ailed, eid ou rannin d'vret-e-hai, eit
 ma vebé laquet de vret é gwerius er heven-mes ag
 er profit: Rannet en deñ men diled d'vret-e-hai, ha
 bennet en deñ me sei d'er bilou.

36 Neñ ind e arias ino eil er gwer.

37 Laquet e eñ bet chet d'vret é ben, eit diac'h
 pene e eñ bet varet, er gwerius-mes: Henna son
 Jume, Rost er Jerna.

38 Staguet eñ bet heñ gwer hen des hañ, mes en
 ta dehou, hag en aral en ta eil dehou.

39 Hag er ri e dremet d'vret ino gwer-sonet gwer
 hen én heñ heñet en fin.

40 En ul lavet: Hama, té p'heñ e sennet en
 Ty-Doué, hag er eñ deñ é corv tri deñ, heñ deñ deñ
 bermen; mes deñ Mab Doué, diac'henn ag er groñ.

41 Er Pen-Vilou, gwer en Doué ag er liden, hag er
 Ré-Hen e ri chet gwer anken deñ ul lavet:

42 Diac'henn en deñ er ri reñ, ha ne eñ gwer hen
 diac'h é-heren. Mes deñ er reñ e liden, diac'henn
 bermen ag er groñ, ha ri e groñ deñ-hen.

53 Ha goudé ma eñ abbet Jesus a varched de vîche,
ind e henn sincone de gela a dad ér garr santel.

54 Er hantouez hag er ré e eñ gant hon é heun
Jesus é heñlein en douar é crevatin, hag é heñlet er
barhadou-eñ, e eñ bet acortet, hag e luma: En Dê-eñ
e eñ, é guiriant, Mab Doué.

55 Bent e eñ etrué ieo un nivêh a mabêd pèrê henn
salvê a sibet, hag en dad heñlet Jesus a erbi Galile eñ
en chervigo.

56 E menq pèrê e eñ Mari-Madeïen, Mari marn Jeq
ha Jojeb ha marn bagadê Zebede.

57 Andro en nos un dên pèdraic e Arimathê, heñlet
Jojeb, hag e eñ discipê de Jesus.

58 E yas de gerventê Pilat, eñ goantez gant hon
carr Jesus. Neet Pilat e heñtamanentê quentêh er
reñ dehon.

59 Jojeb en distagant a-e-oh er grocê, é lier-
mo,

60 Hag é heñtas éa er bê reñtê en dad teñlet éa
er rob, ha goudé m'en dad reñlet er meñ brez, eñ
manquetê er bê-eñ, van e yas d'é henn.

61 Ha Mari-Madeïen, hag er Vari arall e eñ acortê
heñ stal er bê.

62 En trenez, pèharê e eñ er Sadaro, er Pen-Vêlent

hag er Pharisieoid e kum dalpas é ty Pila, hag e kum dalpas :

63 Etra, deit neu change t'amb penpas el korbou-
ad e pe oé hiltre, en dâs laret : E corv tri dé, ma sâset
e vachas de vîrre.

64 Gourbennetnet esta ma vou goarnet er bé abad
tri dé, gret eus ne vobé é discipline de lairdin é gure, ha
ne lavrent d'en dud, é ma sâset e vachas de vîrre, rac
el korbouad-e é vobé gure eil er gure.

65 Pila e laret deit : Hui e hola brevelion,
qu'het ha goarnet eus d'hou change.

66 Ind e yas esta d'er bé, hag er vachas erbet :
Neat ind e laret er sel er er mein e oé dah er gure,
ha brevelion deit d'hou.

PENNAO XXVIII.

PE oé tremmet er Sabbat, d'er helen goulen dé ag er
vachas, Mari-Madalen hag er Vari eus e yas de
hallet er bé.

1 Neat er douer e gure, rac en. Al, abert Doué,
disquemet ag en Neat, e sâset er mein hag e change
erbet.

2 E eren e laret é er vachas, hag é allad e
oé gure é en deit.

4 Mas er sembrad e ol' ino é goun an dol' lei
quoment a con a m'hen, ma chovozant bantir varbas.

5 Mas en Zel e luma d'er merbid: n'hou péet quat
lad a van, ras ma boude é clasquet Jesus p'houi e sou
lei ataguet arh er grola.

6 N'en dé quat mai amen, ras allet e a varbas de
vitas, el n'en dol' laret; daid de luetet el lén ras ol' lei
laquet hua Eutro.

7 Ha quérbat hua de laret d'v' discipled penas e ma
allet a varbas de vitas; ha chetu san e tou en hou
rang é Galile; ino en er guéchet; chetu laret e, n'is
d'oh.

8 Hag lad e yua bean er mas ag er lé guet spot,
hag er l'houé vrai, hag lad e ridas de camelo en doiré
d'en discipled.

9 Ha chetu Jesus e yua d'en dandrougais, in ol
laret; Deush mad d'oh. Hag lad e doctas, hag e
vritas é daid, hag en adama.

10 N'asé Jesus e luma désh: N'hou péet quat con
quérbat ha laret d'en boudir m'ent é Galile; hag in
en guéleis e ruit.

11 Mas pe ol' out quit er ré-man chetu an nivé ag
er v'ouéleis e tas é h'ar, hag e luma d'er Pen-Vélas
quoment e ol' digéchet.

12 Hag er ré-men ham delpas guct er Ré-Gouah ag en dad ha goudé en dant connet étre-a-hai, e hras telz e argant d'er vrasellion.

13 En al lavet: Lavet penaus e ma deld é discipléd épad en nos hag en dda van leñret, é-quet ma oñh conquet.

14 Hag é telé d'er garmour clouin en dra-od, ni en dalhen dré gñer, hag hon mistagren.

15 Hag ind e garméras en argant; hag e hras éi me od hat lavet telai: hag er gñer-od e od bridet, hag e had hach hachéus é vasq er Juvred.

16 Mas en uné discipléd e yas é Galla, arh er marred, ach péñai en dad Jerns gourhemmenet delai en ham goudé.

17 Ha pe ma delai er gñéin, ind en adous: mas lod e od in arvan.

18 Ha Jerns e dastas delai hag e hras: En al perh e son bet rek r'eign éñ Nean hag arh en douen.

19 Quéñbet arto; quakeret en al peñra, ha hadéñ-ind é hachéus en Tad, hag er Mah, hag er Spéred-Glan;

20 Ha douquet telai merv en ol gourhemmenen e mda rek r'uh. Hag éi-od éñré en guct-a-oh bandé hat en ta debuchan ag er had.

I certify that this work has been printed for the Alphonse Ponce Louis Excent. Bazaar, and that the entire impression consists of two hundred and fifty copies, and one on steel paper.

26 SE 57

GEORGE BURLEY,
15 South Street, Lancaster Square.

